

Громадська Синергія

Підсумковий звіт Проекту

*Громадськість
за євроінтеграційні
реформи*

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

НАЦІОНАЛЬНА ПЛАТФОРМА
ФОРУМУ ГРОМАДСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА
Східного партнерства

ПЛАТФОРМА ГРОМАДСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНА-ЄС

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ:

ГО — громадська(і) організація(і)

ЄС — Європейський Союз

МФВ — Міжнародний фонд
«Відродження»

НУО — Неурядова(і) організація(і)

ПВЗВТ — Поглиблена та все-
охоплююча зона вільної торгівлі
між Україною та ЄС

СХП — Східне партнерство

УА — Угода про асоціацію
Україна-ЄС

УНП — Українська платформа
Форуму громадянського
суспільства Східного партнерства

УС ПГС — Українська сторона
Платформи громадянського
суспільства Україна-ЄС

ФГС СХП — Форум грома-
дянського суспільства Східного
партнерства

02

Вступне слово

38

Адвокаційна
діяльність

04

«Громадська
синергія»

50

Міжнародна
співпраця

08

Статутна діяльність
та інституційний
розвиток платформ

62

Комунікаційна
діяльність

16

Навчально-
просвітницька
діяльність

72

Грантова підтримка

28

Аналітична
діяльність

122

Команда проєкту
«Громадська
синергія»

ВСТУПНЕ СЛОВО

Дорогі друзі та колеги, партнери, одностуденці та просто небайдужі до європейської інтеграції України!

Підійшов до завершення проект «Громадська синергія». За підтримки Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження» впродовж 3,5 років ми допомагали громадянському суспільству активно і системно залучатися до просування євроінтеграційних реформ в Україні.

Наша робота була сфокусована на розвитку двох інститутів громадянської участі в європейській інтеграції — Української національної платформи Форуму громадянського суспільства Східного партнерства (скорочено — УНП) та Української сторони створеної відповідно до ст. 469 Угоди про асоціацію Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС (скорочено — УС ПГС). Обидва громадські об'єднання були утворені ще до Проекту (на час його початку діяли 5 і 1 рік відповідно), проте брак ресурсів не дозволив їм стати сильними гравцями у євроінтеграційних процесах, яких влада сприймала б як ефективних партнерів. Проекту треба було здолати такі виклики, як слабка внутрішня організація та недостатня зовнішня комунікація Платформ, пасивність багатьох членів, відсутність якісних аналітичних продуктів тощо.

Для цього ми створили секретаріати Платформ, які організували робочі процеси та налагодили ефективну внутрішню та зовнішню комунікацію Платформ. Провели стратегування і забезпечили повною мірою статутну діяльність УС ПГС і УНП (регулярні зустрічі членів робочих груп та керівних органів, масштабні щорічні зібрання і участь в міжнародних заходах). Допомогли членам Платформ поглибити свої знання у сфері європейської інтеграції та зміцнити практичні навички аналітично-адвокаційної та комунікаційної роботи під час тренінгів і вебінарів.

Ми інформували широкі аудиторії громадських активістів, студентів, підприємців, фермерів про завдання, вимоги та можливості європейської інтеграції шляхом проведення регіональних просвітницьких заходів та поширення популярних публікацій на цю тему. Перший в Україні онлайн-курс про Угоду про асоціацію надав можливість зрозуміти зміст цього складного юридичного документу не лише громадським діячам, але й державним службовцям, студентам, всім зацікавленим у європейській інтеграції України.

Ми допомагали експертам Платформ створювати якісну аналітику, проводити дискусії зі стейкхолдерами, пропонувати шляхи вирішення проблем державної політики, надавати відгуки та пропозиції до проєктів законів, урядових стратегій та дорожніх карт. Громадський моніторинг та адвокація виконання Угоди про асоціацію допомогли прийняти низку важливих законів та наблизитися до інтеграції до ринку ЄС у низці секторів, зберегти порядок денний європейської інтеграції в умовах зміни влади в Україні, а також ініціювати дискусію з ЄС про оновлення та поглиблення Угоди за низкою напрямків. Як наслідок, Платформи почали сприйматися урядовцями і парламентарями як повноцінні актори євроінтеграційного процесу, до думки яких варто дослухатися.

Ми також забезпечили вихід Платформ на зарубіжні цільові аудиторії та налагодження продуктивної співпраці з громадськими організаціями, експертами, журналістами, дипломатами та посадовцями ЄС та країн Східного партнерства. Це допомогло просувати українські амбіції у поглибленні інтеграції з ЄС та реформуванні Східного партнерства, розвивати конструктивний двосторонній суспільний діалог з країнами-сусідами України, будувати тристоронню співпрацю з Молдовою і Грузією у сфері європейської інтеграції (для чого був створений унікальний майданчик — щорічний Форум Асоціацій у Києві).

Окрім централізованої діяльності, яку забезпечувала команда Проєкту у взаємодії з Платформами, ми підтримали 57 грантових проєктів організацій-членів Платформ щодо аналітично-адвокаційної та інформаційно-просвітницької діяльності у конкретних тематичних сферах, охоплених Угодою про асоціацію та пріоритетами Східного партнерства.

Про всю цю діяльність і її результати можна детальніше дізнатися у цьому Підсумковому звіті Проєкту.

Ми щиро дякуємо членам Платформ та усім партнерам за співпрацю та ваш внесок в спільну справу перетворення України на європейську державу. Сподіваємося, що напрацювання Проєкту стануть основою для подальшого зміцнення участі громадськості в євроінтеграційних реформах, а Платформи продовжать активну роботу над моніторингом та участю у виконанні Угоди про асоціацію та реалізації можливостей Східного партнерства.

ДМИТРО ШУЛЬГА,

Керівник Проєкту, директор
Європейської програми
Міжнародного фонду «Відродження»

ЗОРЯНА МІЩУК,

Керівник команди
Проєкту

СИ- нер- гія

«ГРОМАДСЬКА СИНЕРГІЯ»

Проект, який посилював участь громадянського суспільства у впровадженні євроінтеграційних реформ в Україні. Ми досягали цього через активізацію двох євроінтеграційних громадських об'єднань — Української сторони Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС (УС ПГС) та Української національної платформи Форуму громадянського суспільства Східного партнерства (УНП). Разом вони об'єднують близько 350 неурядових організацій, які займаються різними аспектами європейської інтеграції та представляють усі регіони України.

Проєкт надавав Платформам і їхнім організаціям-учасникам організаційну та фінансову підтримку для проведення аналітично-адвокаційної й інформаційно-просвітницької діяльності, спрямованої на ефективне виконання Угоди про асоціацію та досягнення цілей Східного партнерства (СхП).

Проєкт фінансувався Європейським Союзом і Міжнародним фондом «Відродження» (МФВ) та виконувався Європейською програмою МФВ.

Термін реалізації Проєкту: липень 2016 — березень 2020 рр.

Співпраця з ЄС та СхП

Посилення взаємодії між громадянським суспільством України, ЄС та регіону СхП через налагодження ефективного інформаційного обміну та співпраці. Донесення позиції та напрацювань Платформ до важливих цільових аудиторій поза межами України.

КОМПОНЕНТИ ПРОЄКТУ

Надання грантової підтримки для діяльності Платформ

Надання фінансової підтримки на конкурсних умовах організаціям-учасникам Платформ для забезпечення активних та скоординованих дій у виконанні Угоди про асоціацію, пріоритетів СхП та розвитку потенціалу Платформ.

Аналіз політики, адвокація та діалог зацікавлених сторін

Підтримка аналітично-адвокаційної діяльності Платформ: моніторинг і оцінка виконання Угоди про асоціацію та реалізації можливостей СхП, підготовка аналітичних документів з різних аспектів євроінтеграційних реформ, організація дискусійних заходів та діалогів зацікавлених сторін, проведення адвокаційних кампаній.

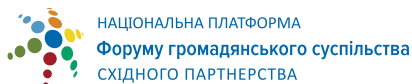
Інституційний розвиток Платформ

Забезпечення статутної діяльності Платформ, збільшення системності та узгодженості в їхній роботі, а також розвиток знань та навичок їхніх членів для ефективного виконання поставлених завдань.

Підвищення обізнаності та комунікація

Покращення інформування про діяльність Платформ через розробку комунікаційних стратегій, активну взаємодію зі ЗМІ, наповнення веб-сайтів та сторінок в соціальних мережах. Підтримка інформаційно-просвітницьких кампаній про завдання та можливості Угоди про асоціацію, політику СхП тощо.

НАЦІОНАЛЬНА ПЛАТФОРМА
Форуму громадянського суспільства
СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА

УКРАЇНЬСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ПЛАТФОРМА ФОРУМУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА (УНП)

Українська національна платформа Форуму громадянського суспільства Східного партнерства (УНП) — це мережа з близько 140 неурядових організацій України, що відстоює українські інтереси в рамках СхП. Платформа створена у 2011 році та є частиною Форуму громадянського суспільства СхП — об'єднання представників громадських організацій з України, Грузії, Молдови, Білорусі, Вірменії, Азербайджану, а також ЄС.

**Організації-учасниці УНП
працюють в 5 робочих групах:**

Демократія,
права людини,
належне
урядування
та стабільність

Економічна
інтеграція
і зближення
з політикою ЄС

Довкілля, зміни
клімату та енер-
гетична безпека

Контакти
між людьми

Соціально-
трудова політика та
соціальний діалог

Форум допомагає громадським організаціям регіону СхП адвокатувати важливі для їхніх країн питання на рівні ЄС, сприяє обміну досвідом між організаціями громадянського суспільства регіону та здійснює громадський моніторинг виконання цілей СхП.

**За підтримки Проекту «Громадська синергія» Українська
національна платформа:**

- Готувала аналітику щодо регіону СхП;
- Проводила дискусійні заходи;
- Надавала рекомендації з важливих питань українським та європейським органам влади;
- Інформувала громадськість про потенціал та виклики СхП;
- Розвивала міжнародну співпрацю з країнами-членами ЄС та країнами-партнерами СхП, насамперед тими, які підписали Угоди про асоціацію з ЄС — Грузією та Молдовою.

УКРАЇНЬСКА СТОРОНА
ПЛАТФОРМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНА-ЄС

УКРАЇНЬСКА СТОРОНА ПЛАТФОРМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНА-ЄС (УС ПГС)

Українська сторона Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС (УС ПГС) є національною частиною Платформи громадянського суспільства — одного з двосторонніх органів Угоди про асоціацію.

Від Української сторони до Платформи входить 15 членів — представників громадських об'єднань, профспілок та організацій роботодавців. Під їх егідою УС ПГС об'єднує понад 280 організацій.

Зі сторони ЄС до Платформи входять 9 членів-представників Європейського соціально-економічного комітету та 6 постійних спостерігачів — представників інших потужних організацій громадянського суспільства ЄС.

Відповідно до ст. 469-470 Угоди про асоціацію, Платформа офіційно представляє інтереси громадянського суспільства України та ЄС у процесі виконання Угоди про асоціацію. Платформа є одним з чотирьох органів Асоціації поряд із Радою асоціації, Комітетом асоціації та Парламентським комітетом асоціації. Платформа громадянського суспільства може надавати рекомендації Раді асоціації; Комітет асоціації та Парламентський комітет асоціації повинні здійснювати регулярні контакти з представниками Платформи з метою отримання їхньої думки щодо досягнення цілей Угоди.

За підтримки проєкту «Громадська синергія» Українська сторона Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС:

- Моніторила виконання Угоди про асоціацію;
- Готувала аналітику про європейську інтеграцію у різних секторах;
- Співпрацювала з Європейським соціально-економічним комітетом;
- Надавала рекомендації українським органам влади та інституціям ЄС з питань реалізації Угоди про асоціацію;
- Адвокувала свої рекомендації під час зустрічей з посадовцями та іншими стейкхолдерами.

Громадські організації УС ПГС працюють в 6 робочих групах:

Політичний діалог, зовнішня та безпекова політика

Свобода, юстиція, права людини

Економічна співпраця, зона вільної торгівлі, транскордонне співробітництво

Зайнятість, соціальна політика, рівні можливості та здоров'я

Енергетика, транспорт, довкілля та зміна клімату

Наука та технології, інформаційне суспільство, освіта, навчання та молодь, культура і спорт

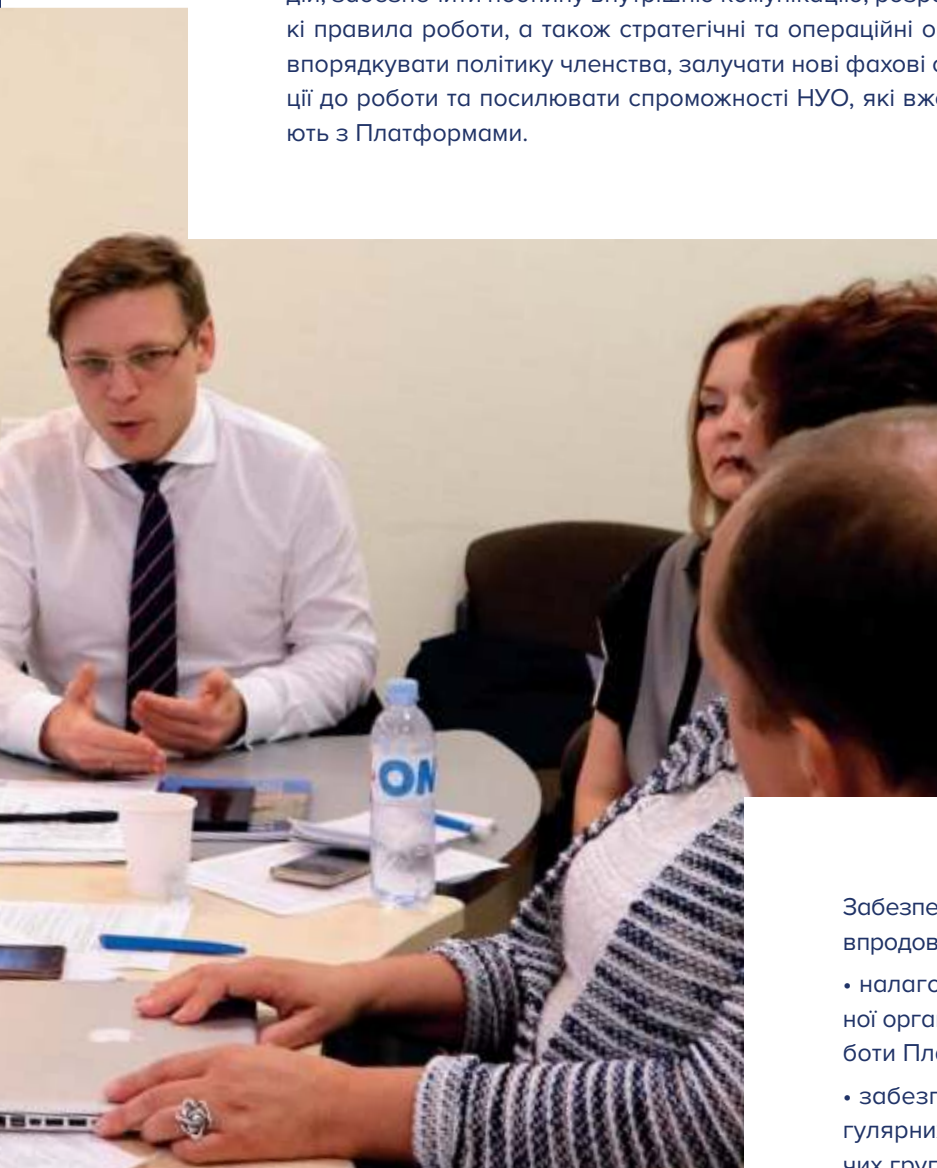
Плат- форм- ми

СТАТУТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЛАТФОРМ

Від початку свого існування і до старту «Громадської синергії» про системну роботу Платформ було складно говорити, адже інституційного забезпечення практично не було, а волонтерських ресурсів для координації роботи великих громадських об'єднань було недостатньо.

Щоб стати активними і ефективними ззовні, Платформам треба було стати сильними всередині: налагодити координацію своїх дій, забезпечити постійну внутрішню комунікацію, розробити чіткі правила роботи, а також стратегічні та операційні орієнтири, впорядкувати політику членства, залучати нові фахові організації до роботи та посилювати спроможності НУО, які вже працюють з Платформами.

Забезпечуючи організаційний «тил» Платформ впродовж 3,5 років своєї реалізації, Проєкт:

- налагодив роботу Секретаріатів для постійної організаційно-комунікаційної підтримки роботи Платформ;
- забезпечив майданчик для проведення регулярних зустрічей керівних органів та робочих груп;
- покращив обмін інформацією всередині Платформ, а також встановив постійний зв'язок із ключовими стейкхолдерами;
- організаційно забезпечив статутні заходи Платформ (Щорічні конференції УНП та Асамблеї УС ПГС);
- надав підтримку в напрацюванні внутрішніх політик, стратегічних та операційних планів;
- сприяв залученню нових членів.

УС ПГС

є колегіальним
органом, який
не може працю-

вати без постійної
підтримки між засіданнями,
супроводу з документами
та моніторингом вико-
нання прийнятих рішень.
Проект забезпечив таку
роботу і зробив діяльність
Платформи не просто
постійною, а й результа-
тивною. Проект допомагав
комунікувати з іншими
стейкхолдерами — урядом,
парламентом, європей-
ською стороною, — без
чого Платформа не здатна
бути частиною ширшого
діалогу з євроінтеграції.

Олена Павленко,
Голова Української
сторони Платформи
громадянського
суспільства Україна-ЄС
(жовтень 2018 р. —
червень 2019 р.)

СЕКРЕТАРІАТИ ПЛАТФОРМ ТА КОНФЕРЕНЦ-ПРОСТІР: штаб-квартира євроінтеграційної громадськості в «Громадській синергії»

Напевно, найбільшою відмінністю з «допроектним» періодом Платформ стало існування постійних Секретаріатів, що забезпечили повсякденну внутрішню комунікацію Платформ, організацію робочих зустрічей і публічних заходів, комунікацію зі стейкхолдерами та статутними партнерами (Європейським соціально-економічним комітетом у випадку УС ПГС; Секретаріатом Форуму громадянського суспільства СхП та іншими національними платформами у випадку УНП), ведення документації, підготовку інформаційних бюлетенів, звітів, проєктів заяв, наповнення сайтів та сторінок у соціальних мережах та багато іншого.

Завдяки організаційно-фінансовій підтримці Проєкту та появі власного конференц-простору в офісі «Громадської синергії», Платформи отримали можливість регулярно проводити засідання своїх керівних органів та робочих груп, що активізувало роботу Платформ в цілому. Тепер замість здебільшого дистанційного спілкування, як було раніше, члени Платформ стали частіше зустрічатися, щоб обговорити проблемні аспекти реформ в окремих секторах, планувати свої дії та узгоджувати спільні позиції для подальшої адвокації.

Загалом за період
діяльності відбулося

33

засідання робочих
груп УНП

41

засідання робочих
груп УС ПГС

(з них — 4 спільних)

21

засідання Керівного
комітету УНП

15

засідань УС ПГС

кілька з них спільні

Наявність фінансування дозволила робочим групам збиратися у ширшому колі — із обов'язковим залученням регіональних учасників. З одного боку, це допомогло Платформам отримувати більше інформації з областей про стан реформ, а з іншої — мотивувало громадськість з-поза меж Києва активніше долучатися до євроінтеграційної діяльності.

Робочі групи почали включати до своїх засідань елементи зовнішніх консультацій, залучаючи до обговорень представників органів влади та колег з інших громадських об'єднань. Взаємодія зі стейкхолдерами стала більш регулярною і перейшла в конструктивно-робочу площину.

В основу діяльності Української національної платформи ФГС

СхП закладено волонтерський принцип. Тому поява ресурсної підтримки дуже важлива для посилення інституційної спроможності проєвропейського громадянського суспільства. Створений за роки Проєкту фундамент дозволив посилити вагу УНП у відносинах з партнерами та надалі впевнено продовжувати працювати над підтримкою європейської інтеграції.

Юрій Вдовенко,
Координатор
Української
національної платформи
ФГС СхП
(2019-2020 рр.)

Наявність спільного Проєкту підштовхувала Платформи до пошуку синергії між собою — планування спільної діяльності, поєднання експертних ресурсів, координації адвокаційних зусиль.

ЩОРІЧНІ КОНФЕРЕНЦІЇ ТА АСАМБЛЕЇ: від внутрішніх дискусій до діалогу проєвропейської громадськості та влади

З початком «Громадської синергії» Щорічні конференції УНП та Асамблеї УС ПГС стали більш комплексними і масштабними: під час цих зібрань Платформи не тільки здійснювали звітно-виборчі заходи, як того вимагають їхні статuti, але й проводили дискусію з посадовцями та іншими стейкхолдерами про виконання Угоди про асоціацію та досягнення цілей СхП, представляли свої аналітичні продукти, обговорювали проєкти стратегічних документів та спільно шукали ідеї щодо подальших пріоритетів діяльності.

3

Асамблеї УС ПГС

4

Щорічні конференції УНП

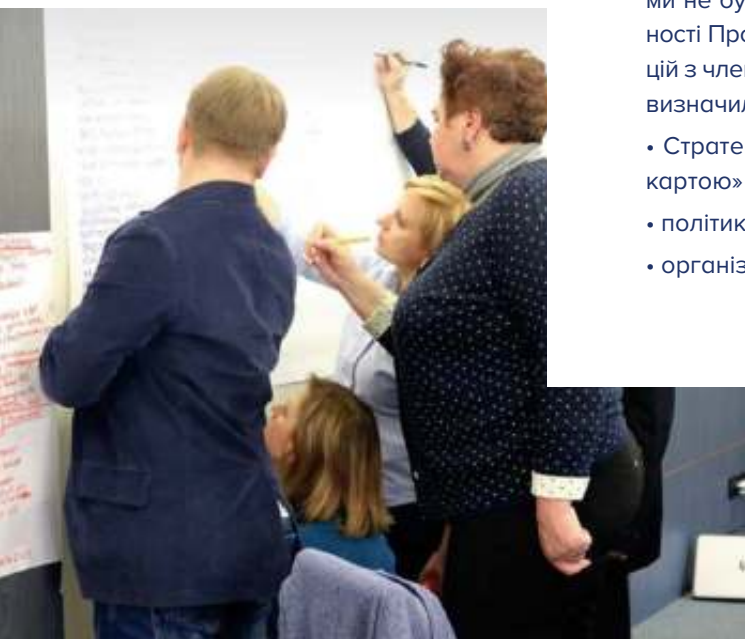
Про зростання рівня статутних заходів Платформ свідчить і перелік гостей, які на них виступали: Віцепрем'єр-міністри з питань євроінтеграції, послы ЄС та країн-членів ЄС в Україні, керівники профільних парламентських комітетів, народні депутати, урядовці. Щорічні конференції УНП та Асамблеї УС ПГС широко висвітлювались у ЗМІ, що привертало ширшу увагу суспільства та експертної спільноти до діяльності Платформ.

ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ

На момент запуску Проєкту в Української національної платформи ФГС СхП був лише один документ, що визначав засади функціонування Платформи — Статут УНП. Однак частина його норм уже була дещо застарілою, окремі ж аспекти діяльності Платформи не були врегульовані взагалі. Протягом першого року діяльності Проєкту члени Керівного комітету УНП в процесі консультацій з членами Платформи напрацювали три базові документи, що визначили алгоритми роботи Платформи в наступні роки:

- Стратегічний план УНП 2017-2020 рр., який став «дорожньою картою» ключових напрямів роботи Платформи;
- політику членства;
- організаційно-комунікаційні принципи.

У 2019 р. були напрацьовані проєкти Комунікаційної стратегії та політики гендерної рівності УНП, прийняття яких заплановане на наступній Щорічній конференції.

Щодо УС ПГС, то вона істотно доопрацювала свій Регламент та додатково розробила Регламент робочих груп. УС ПГС провела ряд стратегічних сесій, визначаючи спільні цінності та шукаючи цілі, що об'єднали б Платформу, яка складається з різних секторів громадянськості — ОГС, профспілок, роботодавців.

280

організацій в УС ПГС

139

організацій в УНП

ЧЛЕНСТВО В ПЛАТФОРМАХ: об'єднали проєвропейську громадськість

Сила Платформ у їхніх членах, а посиленню членського складу сприяє зростання репутації об'єднань, створення можливостей для реалізації спільної діяльності, зрозумілі правила та процедури участі у Платформах.

З метою упорядкування членства, Секретаріати разом з Керівними органами Платформ здійснили «інвентаризацію» організацій-членів, перевіряючи учасників на дотримання базових формальних вимог. А от у подальшому підходи до членства у Платформ розійшлися: УНП провела перереєстрацію членства, щоб залишити активних учасників у Платформі та підвищити якість залучення діючих членів. В підсумку, з-понад 200 організацій підтвердили членство 124 організації. Окрім того, нова політика членства, прийнята у 2017 році, встановила більш серйозні вимоги до організацій, які бажають вступити в Платформу. Це допомогло залучати до роботи Платформи вмотивованих та фахових у своїх темах організацій. Станом на березень 2020 року до УНП входить 139 організацій — таким чином, за час дії нових правил приєдналися 15 нових організацій-членів.

У випадку УС ПГС Платформа пішла шляхом широкого залучення практично всіх організацій, які виявили бажання долучитись до її роботи, встановивши мінімальні вимоги до членства у робочих групах. Завдяки цьому, за 3 роки кількість організацій-учасниць зросла до 280, що дозволило УС ПГС, серед іншого, отримати ширше регіональне представництво.

Інформаційна робота «Громадської синергії» також сприяла приходу нових членів до Платформ: ми розробили та поширили коротку пам'ятку про переваги членства в УС ПГС та УНП, а також вимоги членства та кроки, необхідні для приєднання. Також були проведені вебінари, що пояснювали, над чим і як працюють Платформи, та чому варто до них вступати.

Прос- вітниць- цтво

НАВЧАЛЬНО- ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Ефективне виконання Угоди про асоціацію та реалізація можливостей Східного партнерства вимагають глибоких експертних знань в сфері євроінтеграції, належного розуміння процесу вироблення політики та законотворчої діяльності, сучасних комунікаційних та інших навичок.

Аби громадськість могла компетентно долучатися до євроінтеграційних реформ, ми провели понад 120 тренінгів, вебінарів та інших навчальних заходів, які посилили спроможність організацій-членів Платформ та інших зацікавлених ГО.

Проєкт особливо дбав про залучення учасників з регіонів, адже, маючи менше можливостей для навчання, вони зіштовхуються з більшим викликом — стати драйверами євроінтеграційних змін на місцях.

З метою посилення впливу членів Платформ на органи влади, крім навчання, ми налагоджували зв'язок регіональних учасників з УНП й УС ПГС через урядову кампанію «Євроінтеграція: сила можливостей», яку підтримали у трьох областях. Таку ж можливість ми використали і з «Chatham House» у 2018 р. під час презентації у регіонах дослідження «Боротьба за Україну».

До навчально-просвітницьких заходів Проєкт долучив висококваліфікованих спеціалістів з багаторічним досвідом — колишніх переговорників щодо Угоди про асоціацію та урядовців, журналістів «Європейської правди» та «Радіо Свобода», досвідчених тренерів-практиків, закордонних експертів.

ТРЕНІНГИ: Платформи та їх організації- учасниці стали сильнішими

Проект «Громадська синергія» організував 83 тренінги для 1917 осіб. Понад половина представників НУО, які брали участь у централізованих заходах Проекту, були з-поза меж Києва. Учасники навчальних програм сформували чи закріпили необхідні навички для результативної участі у євроінтеграційній політиці, а також реалізації потенціалу Платформ.

Тренінгова програма складалась з декількох напрямів:

- суть та цілі Угоди про асоціацію;
- підготовка та аналіз законодавства України на предмет його відповідності європейському праву;
- адвокація громадських пропозицій;
- ефективна комунікація — SMM, публічні виступи та презентації, робота зі ЗМІ;
- фасилітація;
- організаційний розвиток.

Тренінги підвищили якість грантових заявок, спрямованих на вирішення конкретних проблем. Зросла кількість успішно реалізованих адвокаційних кампаній, які проводились як у рамках окремих грантових проєктів, так і масштабних адвокаційних кампаній Платформ із залученням багатьох неурядових організацій. Крім того, навчальні заходи розширили коло партнерів та стейкхолдерів, з якими учасники могли надалі розвивати співпрацю.

Я був учасником трьох тренінгів, які організував проєкт «Громадська синергія». Вони суттєво розширили моє розуміння підходів до моніторингу Угоди про асоціацію та підготовки проєктних заявок. Тепер я враховую багато деталей, на які раніше просто не звертав уваги. Ну а тренінг з публічних комунікацій — це просто супер! Корисно і продуктивно — і для нашої організації, і для мене особисто. Тепер наше гасло: «Комунікації змінюють світ».

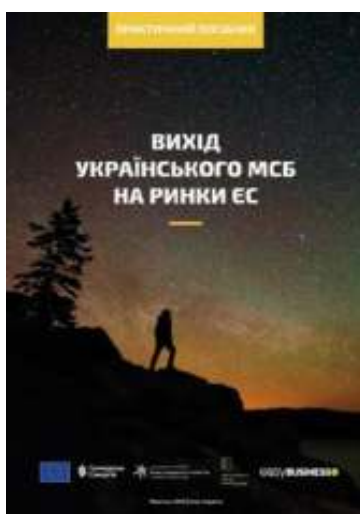

Сергій Москвін,
Президент
Громадської
спілки «Українське
об'єднання
ринків капіталу»

Ми також провели низку тренінгів у регіонах, пояснюючи, як громадські організації та Платформи можуть допомогти місцевим громадам і бізнесу розкрити економічний потенціал областей. Наприклад, у Харкові та Одесі тренінги щодо імплементації Угоди про асоціацію були з акцентом на створення Зони вільної торгівлі. Вони демонстрували її переваги для українських підприємців та можливості для діяльності ГО.

Завдяки грантовому компоненту, «Громадська синергія» охопила більшу кількість регіонів та тем. Експерти Платформ проводили власні навчальні заходи, де розповіли про можливості СхП, а з представниками прикордонних областей України поділились та відпрацювали європейський підхід до формування стратегій регіонального розвитку та використання можливостей програм транскордонного співробітництва. Представникам малого й середнього бізнесу, а також сільгоспвиробникам допомогли розібратись з порядком отримання фінансової підтримки з ЄС для розвитку власного бізнесу та інноваційної діяльності; розповіли, що має змінитися у сферах технічного регулювання та виробництві продуктів харчування (НАССР). Учасники тренінгів щодо Оцінки впливу на довкілля (ОВД) та Стратегічної екологічної оцінки (СЕО) сьогодні залучені до захисту навколишнього середовища у своїх регіонах та користуються консультаційною підтримкою організацій-членів Платформ, а деякі з них самі стали сертифікованими тренерами.

НАВЧАЛЬНО-ПРОСВІТНИЦЬКІ МАТЕРІАЛИ: створили публікації для навчання бізнесу, урядовців та громадян

Організації, що виконували грантові проекти, також готували просвітницькі матеріали, які допомагали учасникам тренінгів та семінарів краще засвоювати отримані знання та поширювати їх серед своїх колег. Це були посібники для малого та середнього бізнесу з інфографіками про те, як отримати навчальну та фінансову підтримку від ЄС; для аграріїв та виробників харчової промисловості — як адаптувати свій бізнес до нових вимог технічного регулювання; методичні матеріали з інструкціями для громадськості та бізнесу про їхню роль у процедурах ОВД та CEO, а також роз'яснення змін у захисті довкілля, які принесуть впроваджені директиви ЄС. Також було підготовлено серію інформаційних брошур для законодавців та роботодавців щодо поліпшення умов працевлаштування людей з інвалідністю.

Всі ці напрацювання Платформ використовуються в навчально-просвітницьких цілях і після завершення грантових проектів. Наприклад, під час тренінгів для депутатів або у громадах, щоб пояснити важливість впровадження європейського законодавства.

3

Школи
«Громадської
синергії»

2212

учасників грантових проектів

76

навчальних заходів

В РАМКАХ ГРАНТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЦЕНТРАЛІЗОВАНО
ОРГАНІЗОВАНІ
ПРОЄКТОМ

29

навчальних заходів

179

учасників
тренінгів Проекту

2391

учасників навчальних заходів

105

навчальних заходів

56%

учасників з поза меж Києва*

Учасники використовуватимуть знання:

58% з тренінгів
по адвокації*

46% з тренінгів
написання
проектних
пропозицій*

81% з тренінгів
по комунікації*

* Статистика на основі опитування учасників централізованих тренінгів проекту «Громадська синергія»

15

вебінарів

3118

переглядів

10

вебінарів на YouTube-каналі Проєкту

672

перегляди

5

вебінарів від грантерів

4223

перегляди

433

учасники

10

вебінарів Проєкту онлайн

45%

учасників вебінарів були представниками НУО*

51%

учасників з поза меж Києва*

3

296

переглядів

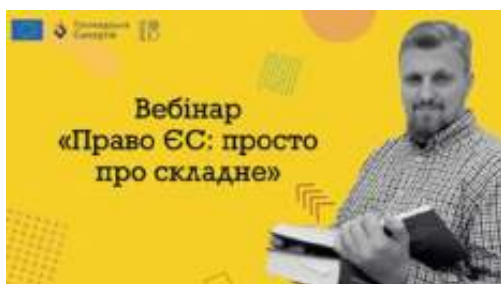
онлайн-тренінги з підготовки аналітичних документів

* На основі опитування учасників централізованих тренінгів Проєкту

ВЕБІНАРИ: замість сотень учасників залучили до навчання більше 4000

Знання від професійних тренерів привертали увагу та бажання навчатися не тільки членів Платформ, але й нових потенційних членів УНП та УС ПГС. Аби залучити якомога більше людей до нашої освітньої кампанії, ми запустили серію вебінарів для громадських активістів, науковців та студентів. Онлайн ми охопили значно ширшу аудиторію, а викладені записи на YouTube-каналі Проєкту продовжують набирати перегляди і сьогодні.

Завдяки вебінарам вдалось розповісти ширшій аудиторії про Платформи, їхні завдання та можливості, а також познайомити глядачів з представниками УС ПГС і УНП.

Теми вебінарів:

- Право ЄС
- Угода про асоціацію
- Сталий розвиток та торгівля в Угоді про асоціацію
- Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС
- Спільні політики ЄС
- Східне партнерство
- Енергетична політика ЄС
- Допомога ЄС для розвитку бізнесу в Україні
- Горизонт 2020
- Стратегічна екологічна оцінка
- Відновлювальна енергетика
- Вплив Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС на виконання Угоди про асоціацію

ОНЛАЙН-КУРС: зробили Угоду про асоціацію зрозумілою

15 травня 2019 року Проєкт, у співпраці з освітнім порталом EdEra, запустив перший в Україні онлайн-курс «Угода про асоціацію Україна-ЄС».

Навчальний спецпроект охопив значну кількість тем — від базових знань про суть та ключові положення Угоди до секторальних реформ, які пояснюють вплив Угоди на зміни в Україні.

У підготовці спецпроект взяли участь провідні українські експерти у сфері європейської політики і права, зокрема експерти УС ПГС та УНП, учасники переговорної команди на етапі укладання Угоди, а також посадовці, які відповідають за її виконання сьогодні. Вони доступно пояснювали складні речі, використовуючи приклади з практичного досвіду.

Сьогодні навчальний спецпроект займає одну з перших позицій у пошуковій системі Google за запитом «Угода про асоціацію». Щомісяця курс збирає близько 4500 переглядів.

Онлайн-курс
по Угоді про
асоціацію між
Україною та ЄС

на освітньому порталі EdEra — це можливість в цікавий і зручний спосіб систематизувати свої знання про Угоду. Для державного службовця таке навчання цінне й тим, що дозволяє гармонійно поєднати можливості навчання з роботою. Курс змістовний і дуже доступний.

Володимир Купрій,
в.о. Голови НАДС

Теми курсу:

- Що таке Угода про асоціацію?
- Європейські стандарти для побудови України
- Хто виконує Угоду?
- Поглиблена на всеохоплююча зона вільної торгівлі
- Державні закупівлі. ProZorro
- Конкуренція на ринку та державна допомога
- Сільське господарство
- Охорона довкілля

24

відеолекції

4500

переглядів щомісяця

8

експертів

8

конспектів
лекцій

8

наборів тестів
для перевірки знань

5

інтерв'ю
з дипломатами,
бізнесменами
та експертами

55210

переглядів

388

сертифікатів про успішне
проходження усіх блоків курсу

2115

zareestrovanih uchastnikov

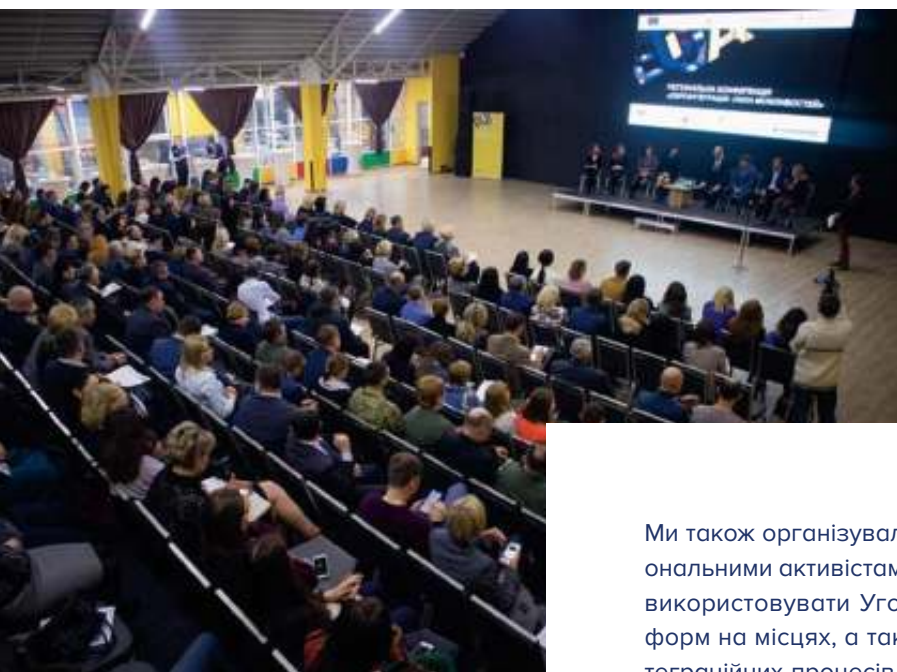
10661

korystuvachiv

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ: сила можливостей

На початку 2019 року проєкт «Громадська синергія» підтримав урядову інформаційну кампанію «Євроінтеграція: сила можливостей». У її рамках Віцепрем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, інші посадовці та експерти УНП й УС ПГС здійснили тур по регіонах, де розповіли українцям про переваги європейської інтеграції. Ми підтримали кампанію у 3 з 10 областей — Хмельницькій, Запорізькій, Івано-Франківській — та охопили 730 учасників. Експерти Платформ громадянського суспільства розповіли про можливості УНП й УС ПГС, важливість та перспективи участі громадськості у євроінтеграційних процесах.

Ми також організували зустрічі представників Платформ з регіональними активістами. Учасники зустрічей дізнались, як можна використовувати Угоду про асоціацію для впровадження реформ на місцях, а також поділилися своїм сприйняттям євроінтеграційних процесів у регіонах. Цю інформацію ми використовували для подальшого планування роботи у регіонах, а також підготовки аналітичних документів.

За підсумками трьох візитів у медіа було опубліковано 68 новин та 13 відеорепортажів.

ДЕНЬ ЄВРОПИ: що таке Європейський Союз та європейські цінності

За час діяльності Проєкту, ми провели три інформаційно-просвітницькі акції до Днів Європи в Україні. За допомогою ігор та open-space дискусій ми розповіли українцям, що часом складні директиви та регламенти, про які говорять експерти, насправді допоможуть Україні провести реформи, які є мрією кожного громадянина — зробити навколишнє середовище чистим, економіку енергоефективною, а права людини захищеними.

До Днів Європи в Україні ми проводили конкурси у фейсбуці, приєднались до заходів Представництва ЄС у Києві та організували 20 просвітницьких заходів у більш ніж 18 регіонах України для понад 550 осіб.

Ана- літи- ка

АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Якісна незалежна аналітика потрібна, щоб максимально реалізувати євроінтеграційні можливості України із урахуванням суспільних інтересів. Це те, чого від Платформ очікують уряд, парламент та інституції ЄС, і те, що необхідно самим Платформам як основа для подальшої адвокації.

Відтак одним із пріоритетів Проєкту була допомога УС ПГС та УНП у налагодженні фахової аналітичної діяльності. Ми провели тренінги з написання аналітики, надали методологічну, організаційну і фінансову підтримку при підготовці різнопланових аналітичних документів. Таким чином, ми допомагали Платформам утвердитися як центру євроінтеграційної аналітики, авторитетним носіям експертизи, до думки яких прислухаються стейкхолдери в Україні та ЄС.

За підтримки Проєкту експерти Платформ готували:

- моніторингові звіти про виконання Угоди про асоціацію Україна-ЄС;
- моніторингові звіти про реалізацію цілей Східного партнерства («20 очікуваних результатів до 2020 р.»);
- секторальні аналітичні документи з пропозиціями щодо вирішення конкретних проблем в окремих сферах євроінтеграційних реформ.

Євроінтегратори в уряді та парламенті підтверджують активне використання аналітичних напрацювань Платформ та Проєкту у своїй роботі. Ці документи дозволяють принаймні частково закрити дефіцит якісної аналітики, що спостерігається в багатьох сферах європейської інтеграції, а разом з тим — ознайомитися з поглядами громадськості, врахування яких є обов'язковим при розробці державної політики. Якісні аналітичні документи сприяли зростанню авторитету Платформ та побудові діалогу між посадовцями та громадськими експертами на засадах довіри і конструктивної співпраці.

Частина аналітичних матеріалів Проєкту готувалися та розповсюджувалися у перекладі англійською мовою. Завдяки цьому стейкхолдери в ЄС та СхП отримували незалежну громадську аналітику, а Платформи підвищили свою пізнаваність серед зарубіжних аудиторій.

111

українською, з них

12 перекладені
англійською

120

аналітичних публікацій

9

англійською

ТЕМАТИКА:

Безпека

Інновації
та наука

Недискримінація
у сфері праці

Східне
партнерство

Безпечність та
якість харчової
продукції

Інтелектуальна
власність

Освіта

Технічне
регулювання

Вибори

Малий та
середній бізнес

Працевлаштування
людей з інвалідністю

Транскордонне
співробітництво

Державна
допомога

Митниця

Протекціонізм

Транспорт

Довкілля

Міграційна
політика/
Мобільність

Реформа
державного
управління

Фінанси

Енергетика

Моніторинг
виконання Угоди
про асоціацію

Соціальна
політика

Фінансова
допомога ЄС

Захист прав
споживачів

Цифрова
політика

3

загальнонаціональних
опитування щодо:

користування
авіаційним
транспортom

ставлення
до довкілля

євроінтегра-
ційних
уподобань

МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ: започаткували нові підходи до аналізу

Підготовка фахового комплексного громадського звіту щодо виконання УА у різних сферах, які вона охоплює, було одним із надзавдань для Проєкту та УС ПГС як органу громадського контролю за виконанням Угоди. Складнощі були пов'язані з браком системної інформації з боку органів влади про стан виконання Угоди (урядовий «Пульт Угоди» як інструмент моніторингу за її виконанням став публічним лише наприкінці Проєкту); великим обсягом Угоди, для повного моніторингу виконання якої потрібні значні людські ресурси; дефіцитом в Платформі експертизи у низці тематичних напрямів та різною кваліфікацією й досвідом аналітичної роботи серед членів УС ПГС; різними поглядами та очікуваннями представників громадянського суспільства щодо виконання Угоди; відсутністю у Платформи узгодженої методології для моніторингу та оцінки виконання Угоди; складністю координації подібної роботи в мережевій структурі, що не передбачає вертикальних важелів впливу.

Пошуки рішень привели до двох різних за методологією аналітичних продуктів: спершу — доповіді «Від цілей до результатів: виконання Угоди про асоціацію очима стейкхолдерів» (2017 р.), а згодом серії з трьох звітів «Інтеграція у рамках асоціації: динаміка виконання Угоди між Україною і ЄС (2018-2020 рр.).

Перша доповідь — «Від цілей до результатів: виконання Угоди про асоціацію очима стейкхолдерів» — була експериментальною і базувалася на одній із сильних сторін УС ПГС — присутності в ній стейкхолдерів з різних секторів громадянського суспільства. В основі методології доповіді було залучення стейкхолдерів до оцінювання Угоди про асоціацію у 8 сферах на основі «дерев цілей» — моделювання необхідних рішень та заходів, які необхідно ухвалити чи здійснити для повної реалізації положень УА з подальшим співставленням з рішеннями і заходами, які були насправді ухвалені і реалізовані. Результати роботи було представлено Представництву ЄС, Віцепрем'єр-міністру з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, окремим міністерствам, народним депутатам, представникам ЄС, а також публічно на прес-конференції.

Залучені до написання доповіді експерти УС ПГС відзначали, що процес підготовки дозволив їм значно посилити свої навички аналітично-адвокаційної роботи, а також налагодити добрі контакти зі стейкхолдерами, передусім відповідальними особами в профільних міністерствах, які раніше важко йшли на діалог. Окремі посадовці, що брали участь в консультаціях, завдяки цим консультаціям вперше «розклали по полицях» суть своїх завдань відповідно до Угоди про асоціацію.

З іншого боку, для самих стейкхолдерів це теж виявилось цінним досвідом, коли пізніше деякі урядовці використовували запропоновану в доповіді модель «дерев цілей» для планування своєї діяльності на виконання Угоди. Попри ці здобутки, підготовка доповіді виявилася надто трудомісткою, тож Проєкт продовжив пошуки ефективної методології підготовки комплексного неурядового звіту щодо виконання УА.

Підготовлений вами
звіт [«Інтеграція
в рамках асоціації»]
та робота, яку ви

проводите, просто вражають.

В цьому звіті в деяких його частинах вам вдалося заглибитися навіть далі, ніж це роблять бюрократи ЄС. Це дуже важлива ознака того, що український уряд, будучи дуже відданим європейському шляху України, перебуває під найкращим з можливих демократичних тисків — тиском власних громадян, тиском громадянського суспільства.

Матті МААСІКАС,
Голова
Представництва ЄС
в Україні

Успішним результатом таких пошуків став аналітичний звіт «Інтеграція у рамках асоціації: динаміка виконання Угоди між Україною і ЄС». Три видання цього звіту були підготовлені Проєктом із залученням експертів УС ПГС та інших незалежних експертів, з кінця 2018 р. по початок 2020 р. У звіті аналізується прогрес у виконанні найбільш конкретних положень УА — щодо інтеграції України до спільного ринку ЄС (Угода передбачає перспективу прийняття рішень ЄС щодо такої інтеграції у 14 секторах). Перші два видання звіту надають поглиблений аналіз у 6 секторах, а третє видання — у 8 секторах. У кожному секторі проаналізовано потенційні вигоди від інтеграції до внутрішнього ринку ЄС, динаміку та поточний стан справ із виконанням Україною «домашнього завдання», причини відставання або навпаки прогресу, а також рекомендації для обох сторін — України і ЄС.

Звіт був публічно представлений українською та англійською мовою у Києві, Брюсселі та столицях країн-членів ЄС і отримав позитивні відгуки від усіх сторін — як українського уряду та парламентарів, так і з боку іноземних дипломатів, європейських інституцій та аналітичних центрів.

Звіт та публікації у ЗМІ на його основі допомогли новій владі в Україні сформулювати пріоритети у виконанні Угоди про асоціацію. Таким чином, наприкінці 2019 р. були прийняті закони щодо митних процедур, стандартизації та ринкового нагляду, публічних закупівель, фінансових послуг. Завдяки цим законам ЄС прийняв рішення про визнання виконання Україною першого етапу реформ у сфері публічних закупівель та погодився надіслати в Україну попередню оціночну місію для початку процесу укладання Угоди про оцінку відповідності та прийняття промислової продукції (Угоди АСАА).

Також Сторони УА почали дискусію про перегляд положень секторальних додатків до неї, аби конкретизувати взаємні очікування і привести зміст Угоди у відповідність до розвитку законодавства ЄС. На основі рекомендацій Звіту громадські експерти сформулювали **пропозиції** до оновлення змісту Угоди, які були публічно представлені напередодні засідання Ради Асоціації на початку 2020 р.

12

доповідей
УС ПГС підготовлено
за час Проєкту

Аналітичною основою для підготовки спільних декларацій Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС були **тематичні доповіді**, які містили аналіз ситуації з виконанням УА в окремих сферах. За статутом ПГС, перед кожним засіданням такі доповіді готуються паралельно з обох сторін, тобто є можливість порівняти бачення ситуації українською стороною та стороною ЄС.

Всього за час Проєкту було підготовлено 12 **доповідей** УС ПГС, які охоплювали такі сфери: антидискримінація, свобода медіа, права внутрішньо переміщених осіб, продовольча безпека, ринок праці, регулювання оплати праці, права профспілок і працівників, охорона довкілля, зміни клімату, транспорт, розвиток науки і технологій, Єдиний цифровий ринок. Підготовка більшості з цих доповідей відбувалась за організаційної, методологічної та фінансової підтримки Проєкту з використанням попередніх аналітичних напрацювань грантових проєктів. Як правило, доповіді УС ПГС були глибшими за європейські — з ретельним аналізом стану виконання положень Угоди та напрацюванням конкретних рекомендацій щодо необхідних подальших кроків усіх стейкхолдерів.

Починаючи з 2017 року, експерти УНП підготували три випуски річного моніторингового звіту щодо «20 досягнень Східного партнерства». Окрім аналізу стану виконання цілей, звіти містили рекомендації експертів щодо пріоритетних кроків, які Уряд має зробити для досягнення бажаних показників, а також пропозиції для ЄС щодо оновлення дорожньої карти реформ. Для українських органів влади моніторинговий звіт був корисним при визначенні пріоритетів секторальних політик в процесі виконання УА та «20 досягнень», а також для вибудовування діалогу з партнерами з ЄС та СхП відповідно до цих пріоритетів.

АНАЛІТИКА ЩОДО СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА: лідерство УНП у регіоні

Для УНП базовим документом для побудови аналітичної діяльності став спільний робочий документ «20 ключових досягнень Східного партнерства до 2020 р.» (далі — «20 досягнень»), вперше презентований Єврокомісією у грудні 2016 р. як «дорожня карта» для розвитку співпраці з країнами СхП. У 2017 р. УНП ініціювала моніторинг виконання Україною цілей, визначених цим документом, і стала першою серед національних платформ ФГС СхП, що здійснили **комплексний аналіз виконання «20 досягнень»**. Методологія, напрацьована експертами УНП, зараз використовується національними платформами інших країн СхП.

Починаючи з 2017 року, експерти УНП підготували три випуски річного **моніторингового звіту щодо «20 досягнень»**. Окрім аналізу стану виконання цілей, звіти містили рекомендації експертів щодо пріоритетних кроків, які уряд має зробити для досягнення бажаних показників, а також пропозиції для ЄС щодо оновлення дорожньої карти реформ. Для українських органів влади моніторинговий звіт був корисним при визначенні пріоритетів секторальних політик в процесі виконання УА та «20 досягнень», а також для вибудовування діалогу з партнерами з ЄС та СхП відповідно до цих пріоритетів.

Проєкт «Громадська синергія» допоміг втілити в реальність багато адвокаційних ідей наших колег з Української національної платформи Форуму громадянського суспільства Східного партнерства. УНП стала лідером в зусиллях громадянського суспільства щодо моніторингу на постійній основі виконання «20 досягнень Східного партнерства до 2020 р.», надихаючи експертів з інших національних платформ СхП. Завдяки хорошій роботі Секретаріату, Проєкт став допоміжною ланкою для залучення експертизи організацій-членів УНП та оформлення її в адвокаційні меседжі, які можна донести до стейкхолдерів в Брюсселі — як, наприклад, рекомендації щодо Діалогу з прав людини Україна-ЄС, моніторингові звіти з виконання УА/ПВЗВТ, проєкти заяв Керівного комітету ФГС СхП та інші ініціативи.

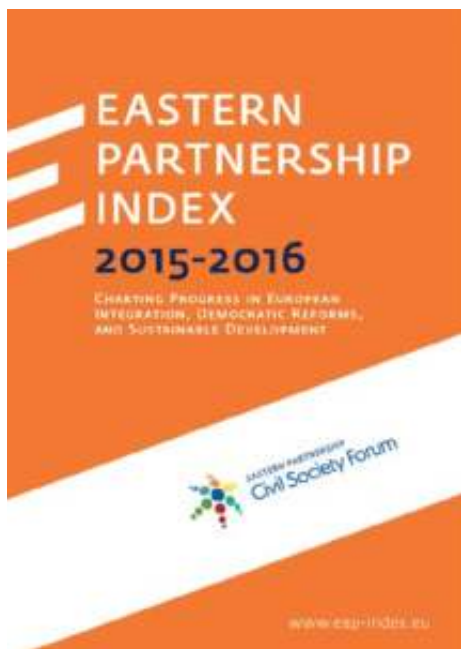

Вера Ріхачкова-Пахта, адвокаційний менеджер Секретаріату ФГС СхП

За повідомленнями урядовців, представники профільних міністерств використовували звіт при підготовці до участі у офіційних заходах СхП. У 2019 році, коли Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції готував власну оцінку виконання Україною «20 досягнень», експерти УНП надавали свої пропозиції до висновків урядового звіту. Корисними моніторингові звіти УНП були і для представників інституцій ЄС та країн СхП, які отримували інформацію про стан реформ в Україні і бажані пріоритети з точки зору громадянського суспільства, що допомагало їм у діалозі з українським урядом. Рекомендації експертів щодо розширення чи змін підходів та цілей СхП в окремих сферах були важливим **внеском** в процес напрацювання оновленої політики СхП після 2020.

Моніторинг виконання «20 досягнень» дав поштовх низці інших досліджень під егідою УНП. Наприклад, в документі **«Порівняльний аналіз Угоди про асоціацію Україна-ЄС та «20 досягнень Східного партнерства»: яка додана вартість для відносин між Україною та ЄС?»** експерти Платформи проаналізували, наскільки положення обох документів дублюють чи доповнюють один одного, і таким чином визначили, у чому полягає додаткова цінність СхП для України. А в дослідженні **«Якою може бути економічна інтеграція Східного партнерства: український погляд»** вони розглянули різні можливі опції подальшого розвитку економічних інтеграційних процесів в рамках СхП і запропонували бачення створення «Економічного співтовариства сусідів» трьох асоційованих з ЄС країн.

УНП, за підтримки Проєкту, також долучилась до підготовки **Індексу Східного партнерства 2015-2016 рр.** — комплексного дослідження, що оцінює і порівнює успіхи 6 країн СхП у демократичних реформах, впровадженні європейських норм і розвитку політичних, економічних і суспільних зв'язків з ЄС. Проєкт забезпечив підготовку українського блоку дослідження, а також публікацію і долучився до представлення стейкхолдерам у Брюсселі загального видання Індексу.

ІНШІ АНАЛІТИЧНІ ДОКУМЕНТИ

Поряд із роботою над колективними документами, Проєкт підтримував роботу членів Платформ, які готували документи з аналізу політики в окремих сферах європейської інтеграції. Відбір авторів здійснювався на конкурсних засадах на основі розгляду концепцій майбутніх документів. Перед поданням концепцій зацікавлені члени Платформ проходили тренінг-інструктаж щодо написання аналітичних документів. Переможці конкурсу аналітичних документів одержували впродовж повного періоду підготовки документа методологічні консультації щодо аналізу проблем державної політики, позицій стейкхолдерів, варіантів вирішення проблеми, ключових елементів імплементації. Відтак, були важливими і результат, і процес — такий підхід дозволив посилити аналітичні навички задіяних експертів Платформ і підняти загальну планку якості аналітичних продуктів Платформ.

Таким чином, було підготовлено 10 публікацій, що представляють результати досліджень з питань побудови ефективної державної політики у різних сферах — зокрема, у розвитку навчання дорослих; електронної торгівлі; налагодженні соціального діалогу; підвищенні рівня реальних трудових доходів працюючих громадян; забезпеченні продовольчої безпеки; імплементації міжнародних конвенцій у сфері довкілля; розрахунках споживачів за природний газ тощо. Проєкт також підтримував публічні заходи для обговорення зі стейкхолдерами аналітичних документів — одних на етапі підготовки фінальної версії з метою апробування висновків та доповнення аналізом позицій стейкхолдерів, інших — на етапі представлення готового продукту для донесення висновків до осіб, що приймають рішення, та інших адресатів рекомендацій. Таким чином, низка з цих досліджень стали основою для подальших громадських адвокаційних зусиль із просування ефективних змін державної політики (див. розділ «Адвокація»).

10

публікацій результатів досліджень з питань побудови ефективної державної політики

Всього

83

аналітичні документи (policy papers)

Також різноманітна аналітика готувалася за підтримки Проєкту в рамках грантових проєктів членів Платформ. Загалом, це 83 аналітичні документи на теми зовнішньої та безпекової політики, інформаційної безпеки та протидії дезінформації, прав людини, міграції, державної допомоги, економічної політики, зони вільної торгівлі, транскордонної співпраці, захисту прав споживачів, соціального діалогу, довкілля, енергоефективності, транспорту, науки та інновацій тощо (детальніше див. розділ «Грантова підтримка»).

АДВО- КА- ЦІЯ

АДВОКАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

УС ПГС та УНП мають значний потенціал для впливу на українські та європейські органи влади. Це пов'язано з їхнім формальним статусом відповідно до Угоди про асоціацію та в рамках інституцій Східного партнерства, а також великою кількістю неурядових організацій з усієї України, які об'єднують Платформи.

Для реалізації цього потенціалу слід підтримувати регулярну взаємодію з ключовими євроінтеграційними гравцями, забезпечувати інтерес до співпраці з їхнього боку завдяки наданню якісної експертизи, ініціювати суспільні дискусії щодо найбільш актуальних для суспільства питань євроінтеграційних реформ, просувати свої позиції через ЗМІ.

Саме на цих напрямках адвокаційної діяльності Платформ сфокусував свою підтримку проєкт «Громадська синергія», який інші актори євроінтеграційної сфери (Уряд, Представництво ЄС в Україні тощо) стали сприймати як «точку входу» до проєвропейського громадянського суспільства. До нас зверталися з проханням зібрати думки громадськості з тих чи інших питань проєвропейських реформ, поширити інформацію про можливості участі в публічних консультаціях, організувати експертне обговорення напередодні засідань органів асоціації або надати висновки до законопроєктів на розгляді в парламенті. А самі Платформи, з появою якісної аналітики, яку вони готували за підтримки Проєкту, та активної адвокації громадських пропозицій щодо виконання Угоди про асоціацію та інших реформ, тепер розглядають як невід'ємного учасника євроінтеграційного процесу.

АДВОКАЦІЯ В УКРАЇНІ: налагодили співпрацю Платформ з основними стейкхолдерами в сфері євроінтеграції

З 2016 року УНП й УС ПГС проводять регулярні зустрічі з ключовими особами, що приймають рішення у сфері євроінтеграції. Серед них — Віцепрем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, представники Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції, Міністерства закордонних справ та інших міністерств, профільних комітетів ВРУ тощо.

Такі зустрічі стали повноцінними консультаціями між громадськістю та владою щодо проведення реформ, аналізу рішень на відповідність євроінтеграційному курсу країни та координації спільних дій у діалозі з європейськими партнерами.

Аналітичні напрацювання Платформ, зокрема їхнє бачення пріоритетів виконання Угоди про асоціацію та амбіцій України в рамках ініціативи СхП, затребувані посадовцями. Прикладом цього є позиційна книга Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції (transition book), підготовлена для нового уряду влітку 2019 року. В ній, поряд з урядовою «інвентаризацією» євроінтеграційних справ за кожним міністерством, наводяться громадські рекомендації щодо подальших пріоритетних кроків, які надали експерти Платформ за організаційної підтримки «Громадської синергії». У наступному складі уряду, готуючи позицію України в рамках консультацій щодо майбутнього СхП, Офіс Віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції та Урядовий офіс проводили консультації з експертами УНП, і використали їхні аналітичні напрацювання безпосередньо при написанні офіційного позиційного документа.

Упродовж останніх
кількох років
співпраця МЗС
з Платформами

громадянського суспільства
була дуже активною і про-
дуктивною. Заходи, які
організовував Проект, були
майданчиком ефективного
діалогу органів влади,
відповідальних за євроін-
теграцію та зовнішню
політику, з організаціями
громадянського суспіль-
ства, під час яких напрацьо-
вувалися спільні підходи
у просуванні українських
інтересів у взаємодії
з міжнародними партнерами.
У питаннях зовнішньої
адвокації уряд та грома-
дянське суспільство також
злагоджено співпрацювали,
а «голос» українського
громадянського суспільства
на рівні ЄС став більш
потужним та помітним.

Сергій Саєнко,
Заступник Директора
Департаменту ЄС
і НАТО МЗС України

Напередодні останньої Ради асоціації «Громадська синергія», разом з експертами Платформ та «Європейською правдою», підготували пріоритети розвитку відносин Україна-ЄС у ключових сферах на 2020 рік та у середньостроковій перспективі. Бачення громадських експертів під час круглого столу донесли до усіх ключових євроінтеграційних гравців — голови Представництва ЄС, Віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, Голови комітету ВРУ з питань інтеграції України з ЄС, а також опублікували на «Європейській правді» та поширили серед інших осіб, причетних до європейсько-українських відносин. Ці кроки дозволили українській стороні відстоювати в Брюсселі більш амбітне бачення співпраці з ЄС, зокрема посилення можливостей для інтеграції в ринки ЄС через перегляд Угоди про асоціацію, з посиланням на думку громадськості.

Хоча не з усіма міністерствами вдалося налагодити таку ж ефективну співпрацю, як з центральними євроінтеграційними інститутами, є успіхи і на цьому напрямку. Представники Платформ долучаються до реалізації окремих ініціатив міністерств — напрацювання стратегій та інших дорожніх карт. Наприклад, члени УНП надавали свої пропозиції до розробки дорожніх карт участі молоді, над якими працювало Міністерство молоді та спорту України, а експерти УС ПГС разом з Міністерством освіти і науки працювали над розробкою законопроекту «Про освіту дорослих» та внесли низку рекомендацій до урядової стратегії інноваційного розвитку України до 2030 року.

Реалізація проєкту ЄС «Громадська синергія» дозволила скоординувати

експертний потенціал громадянського суспільства та забезпечити злагоджену та послідовну взаємодію з урядом, парламентом та інституціями ЄС. Аналітичні звіти та рекомендації Проєкту сприяли формуванню чіткого порядку денного відносин України та ЄС, а також забезпечували системний незалежний моніторинг прогресу України у виконанні зобов'язань у рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, ЄВРАТОМ та їхніми державами-членами. Проєкт створив платформу для постійного секторального та всеохоплюючого діалогу влади і громадянського суспільства щодо наближення законодавства України до права ЄС, просування політичних пріоритетів поглиблення економічної інтеграції з ЄС.

Ольга Стефанішина,
Директор Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції (2016-2019 рр.)

Налагодилась співпраця з євроінтеграційним комітетом ВРУ — члени Платформ регулярно беруть участь у його засіданнях та надають пропозиції до законопроектів. Станом на початок 2020 р. за підтримки «Громадської синергії» було підготовлено понад 200 експертних висновків до законопроектів, що стосуються сфер, охоплених Угодою про асоціацію (митні питання, державна допомога, електронні довірчі послуги, цифрова політика тощо). Таким чином, Платформи створили додатковий фільтр для відсіювання законодавства, яке суперечить Угоді про асоціацію.

Для привернення уваги влади до актуальних суспільних проблем або запобігання діям, що можуть зашкодити іміджу та національним інтересам України, Платформи приймали офіційні заяви, які мають політичну вагу завдяки статусу Платформ. Загалом, за час реалізації Проєкту, УС ПГС ухвалила 6 заяв, а УНП — 13; з них 4 були ухвалені спільно обома Платформами або їх робочими групами. Наприклад, обидві Платформи послідовно відстоювали неприйняття нової редакції Закону про працю. Заяви з цього питання були прийняті обома робочими групами з питань соціально-трудова політики і донесені до відповідних стейкхолдерів, а пропозиції представників робочих груп враховані в процесі розгляду відповідного законопроекту Комітетом ВРУ з питань інтеграції України з ЄС.

Проєкт «Громадська синергія» ефективно взаємодівав

з виконавчою та законодавчою владою. Він координував напрацювання аналітичних матеріалів для забезпечення громадського моніторингу виконання Угоди про асоціацію. Також Проєкт не лишився осторонь фахової дискусії навколо розроблення євроінтеграційних законопроектів у Парламенті. Проєкт надавав експертну допомогу із підготовки експертиз відповідності законопроектів Угоді про асоціацію та праву ЄС.

Іванна Климпуш-Цинцадзе,
Голова Комітету ВРУ з питань інтеграції України з Європейським Союзом.

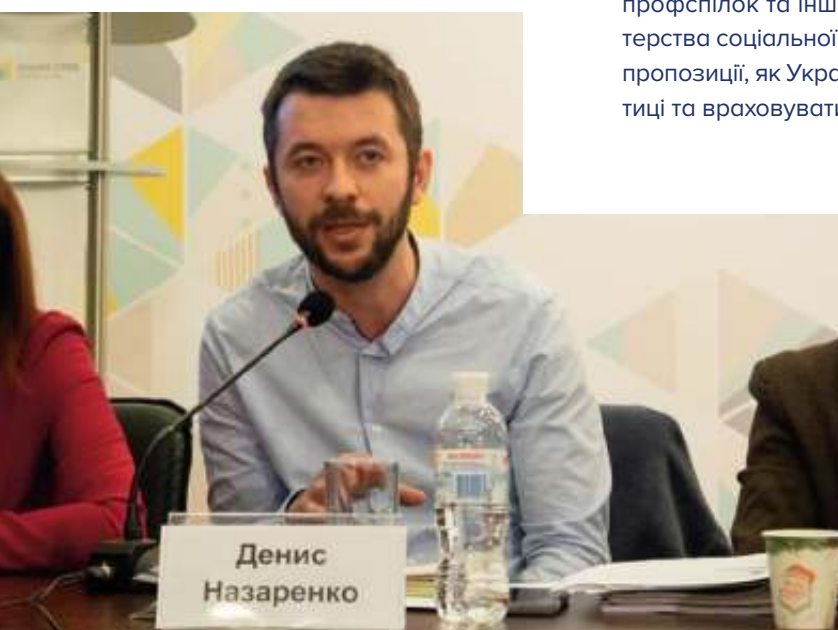

БУДУВАЛИ ДІАЛОГ ЗІ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ ЩОДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ РЕФОРМ

Євроінтеграційні реформи не завжди однозначно сприймаються різними суспільними групами: те, що є благом для одних, може призвести до втрат для інших. Часом причина негативного сприйняття реформ — у непоінформованості про віддалені вигоди, неочевидні у короткостроковій перспективі. А іноді реформи, що пропонує Уряд, можна здійснити у менш болючий спосіб, знайшовши компромісні рішення, які врахують інтереси максимального кола стейкхолдерів.

Щоб з'ясувати позиції різних сторін і знайти консенсус, потрібен діалог. Налагодження ефективного діалогу стейкхолдерів при виробленні політик — завдання держави, але проєкт «Громадська синергія» у співпраці з Платформами також використовував цей інструмент для пошуку та адвокації рішень щодо тих аспектів євроінтеграції, де нема єдиного бачення серед суспільних гравців.

Наприклад, на початку 2019 року разом з партнерами ми обговорювали питання енергетичної бідності в рамках публічної дискусії, до якої долучились українські та європейські експерти, представники профспілок та інших громадських організацій, «Нафтогазу», Міністерства соціальної політики України та ЗМІ. Експерти УС ПГС надали пропозиції, як Україні краще перейти на ринкові відносини в енергетиці та враховувати неплатоспроможність частини населення.

У квітні 2019 року ми зібрали круглий стіл за участю представників Міненерговугілля, операторів ринку газу, трейдерів, газопостачальників та експертів для пошуку спільного виходу з іншої проблемної ситуації — споживачі почали більше платити за газ, однак продовжували отримувати різну якість палива за однакову ціну. Експерти запропонували вирішити проблему за європейським зразком — перейти від сплати за об'єм спожитого газу на його енергетичну цінність.

Ще одна реформа, яка назріла в Україні, — зміна підходів до розвитку соціального діалогу. Одна із пропозицій полягає у залученні до цього процесу організацій громадянського суспільства. Про те, які з пропозицій є відповіддю на вимоги сьогодення, а які кидають виклик існуванню самого процесу соціального діалогу за круглим столом обговорювали представники органів державної влади, профспілок, організацій роботодавців, НУО, а також науковці. За підсумками круглого столу була підготовлена резолюція, яку поширено серед ключових стейкхолдерів у цій сфері.

- 1** 88 організацій Платформ підписали звернення до кандидатів у Президенти з вимогою зробити публічну заяву на дебатах щодо підтримки європейського курсу України

- 3** Аналіз програм партій на відповідність євроінтеграційному курсу країни

- 2** Звернення від Платформ до політичних партій з пропозицією включити визначені експертами ключові пріоритети у сфері європейської інтеграції до програм партій

- 4** Пресконференція з презентацією результатів дослідження та статті в українських і закордонних ЗМІ

ВЗЯТИ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЄВРОІНТЕГРАЦІЮ: Платформи вплинули на політичний порядок денний під час виборів в Україні

У 2019 році Платформи активно брали участь та впливали на формування євроінтеграційного порядку денного під час президентських та парламентських виборів в Україні. За результатами кампанії пропозиції Платформ були включені до окремих програм політичних партій.

- 5** Після виборів партії-переможці отримали від Проєкту розгорнуті рекомендації щодо пріоритетних кроків євроінтеграції та запрошення до налагодження співпраці з Платформами

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ РИНОК ЄС: ратифікація оновленого додатку XXVII до Угоди про асоціацію

- 1** Провели консультації з Віцепрем'єр-міністром з питань європейської та євроатлантичної інтеграції

- 2** Провели консультації з представниками Міністерства енергетики та вугільної промисловості

- 3** Підготували інфографіку для парламентарів про переваги для України від затвердження оновленого Додатку XXVII до Угоди про асоціацію

- 4** Платформи звернулись до парламентських фракцій із закликом ратифікувати Додаток XXVII

ІСТОРІЇ УСПІХУ: грантові проєкти «Громадської синергії» вплинули на зміни в політиках

Національний
рівень

Європейська медіа платформа

Експерти першими зреагували і проаналізували зміни та можливості, які відкриває оновлений Кодекс електронних комунікацій ЄС в напрямку інтеграції України до Єдиного цифрового ринку ЄС. Підготовлені в рамках Проєкту аналітичні матеріали та переклад Кодексу використовувалися урядом та депутатами при підготовці двох законопроектів «Про електронні комунікації» у 2019-2020 роках.

Агенція європейських інновацій

Українські вчені отримають до 7 млн євро на власні дослідження. Це стало можливим після ухвалення МОН відповідного положення із урахуванням пропозицій експертів Платформ. У майбутньому це також сприятиме ефективнішому залученню українських науковців до програми «Горизонт 2020».

Центр економічної стратегії

Центр надав рекомендації щодо впровадження нових правил за Законом «Про валюту та валютні операції». НБУ врахував рекомендації експертів: було скасовано обов'язковий продаж валютної виручки, дозволено вивід дивідендів, пом'якшено умови інвестування закордон тощо.

Європа без бар'єрів

Державна міграційна служба України запровадила зміни до процедури оформлення дозвільних документів для іноземців. Було запроваджено сервіси електронної черги та онлайн-перевірки стану оформлення документів для іноземців, спрощено процедури подання документів і оформлення посвідок на проживання, зменшено термін видачі посвідок до 15 робочих днів.

Регіональний рівень

НЕЦУ

Національному екологічному центру вдалося отримати рішення комітету ВРУ з питань екологічної політики про необхідність проведення стратегічної екологічної оцінки (CEO) Програми розвитку гідроенергетики на період до 2026 року. Вона передбачала будівництво низки резонансних ГАЕС та підняття рівня Олександрійського водосховища. Експерти також надали консультації громаді у м. Первомайськ, міська рада якої зрештою звернулася до Президента, Голови Верховної Ради та Прем'єр-міністра із запереченням щодо підняття рівня Олександрівського водосховища. Жителі Миколаївської області також провели акцію під стінами парламенту та передали до ВРУ понад 6 тис. підписів за збереження національного парку «Бузький Гард». Завдяки цим діям вдалось зберегти заповідні території, зокрема острів Гардовий (сучасна назва — Клепаний).

Екоклуб

Громадська організація разом з Хмельницьким енергетичним кластером розробили методологію оцінки потенціалу Хмельниччини щодо необхідних змін у сфері енергоефективності та відновлювальних джерел енергії. Після презентації напрацювань експерти проєкту увійшли в робочу групу з розробки Стратегії розвитку Хмельницької обл. на 2021-2027 рр. Рекомендації експертів дають змогу створити умови для втілення інвестиційних проєктів з метою енергетичного розвитку регіону.

Щиро дякую
за співпрацю!
Прекрасний
проєкт з казко-

вими результатами!
Саме завдяки співпраці
з вами сотні представ-
ників громад, регіональних
органів влади та само-
управління отримали
знання, практичні навички
у використанні важливих
інструментів для захисту
довкілля — екологічних
оцінок (ОВД, СЕО).
Дякуємо вашим комуніка-
ційникам за терплячу
роботу з адаптації юри-
дичних текстів та вик-
лад їх прийнятною
для суспільства мовою.
Наша команда отри-
мала тільки задоволення
від роботи з вами.

Олена Кравченко,
Виконавчий директор,
член Правління МБО
«Екологія-Право-Людина»

Екологія-Право-Людина

Надали супровід громадам з проходження процедури Оцінки впливу на довкілля (ОВД). Завдяки цьому було попереджено та зменшено шкоду для довкілля від вирубки лісів на Сумщині та розчистки річки Оріль на Дніпропетровщині. В рамках процедури з ОВД, організація також запропонувала нові підходи до будівництва сміттєпереробного комплексу у Львові. Зокрема, ЕПЛ запропонувала проводити роздільний збір органічних і небезпечних відходів перед виготовленням технічного компосту та відмовитись від механіко-біологічної переробки відходів, яка на сьогодні визнана найменш ефективною у Європі. Організація також наголосила, що будівельний майданчик перетинає р. Полтва, що було враховано у Висновку з ОВД, — комплекс уповноважений здійснювати свою діяльність лише з дотриманням режиму прибережних захисних смуг річки.

Єс та Схп

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Адвокація європейської інтеграції не обмежується взаємодією громадянського суспільства з вітчизняними стейкхолдерами — важливо також співпрацювати з інституціями та громадськими/експертними спільнотами ЄС та держав-членів, а також країн Східного партнерства.

Це потрібно, в першу чергу, для залучення ефективної підтримки реформ з боку європейської сторони та координації зусиль з сусідами, що мають подібні до українських євроінтеграційні прагнення та долають схожі виклики.

Платформи мають унікальні можливості для міжнародного впливу, закладені у їхній організаційній природі. У випадку УС ПГС це формат діалогу з громадянським суспільством ЄС в особі Європейського економічно-соціального комітету (офіційного органу громадянського суспільства в структурі інституцій ЄС, що формує європейську сторону Платформи Україна-ЄС), з подальшою передачею напрацювань іншим органам асоціації. УНП використовує можливості взаємодії з представниками громадянських суспільств інших п'яти країн СхП, що входять до Форуму громадянського суспільства СхП, та можливості адвокації своїх пропозицій в інституціях ЄС від імені Форуму як офіційного громадського органу Східного партнерства.

Проєкт допоміг Платформам скористатися цими можливостями, а також задіяти додаткові канали для виходу на міжнародні аудиторії. Завдяки підтримці «Громадської синергії», Платформи доносили до європейських стейкхолдерів незалежні оцінки виконання Угоди про асоціацію та цілей Східного партнерства, відстоювали українські амбіції в поглибленні інтеграції з ЄС, обмінювалися досвідом з європейськими організаціями громадянського суспільства, налагоджували суспільний діалог з країнами-сусідами та привертати міжнародну увагу до спільних для регіону викликів, зокрема безпекових.

Проєкт започаткував Форум асоціацій, що став першим та наразі єдиним регулярним майданчиком для обміну думками і налагодження взаємодії причетних до євроінтеграції в Україні, Грузії та Молдові високопосадовців, експертів, громадських активістів, а також представників європейських інституцій та аналітичних центрів.

ПГС: донесення громадської оцінки виконання Угоди про асоціацію до органів Асоціації

Платформа громадянського суспільства Україна-ЄС (ПГС) — це офіційний орган асоціації, що здійснює громадський контроль за виконанням Угоди про асоціацію, надаючи свої оцінки іншим органам асоціації, зокрема, Раді асоціації і Парламентському комітету асоціації. На практиці це виглядає так: Платформа збирається двічі на рік на свої засідання (по черзі в Україні та Брюсселі), під час яких українські та європейські громадські експерти обговорюють стан виконання Угоди про асоціацію в цілому та — більш поглиблено — у декількох пріоритетних сферах, щодо яких обидві сторони готують спеціальні доповіді. На основі обговорень затверджується Спільна декларація — основний документ ПГС, що передається до розгляду іншим органам асоціації як офіційна рекомендація.

«Громадська синергія» фінансово та організаційно забезпечувала роботу української сторони у Платформі: за час Проекту ми організували три зустрічі ПГС в Україні (дві у Києві та одну у Львові), а також забезпечили участь української делегації в трьох засіданнях ПГС у Брюсселі.

Проект підтримував підготовку членами УС ПГС тематичних доповідей до засідань, секретаріат УС ПГС організовував підготовку проекту Спільної декларації — основного документа ПГС, що затверджується за результатами засідання та передається до розгляду іншим органам асоціації. Ми також забезпечували поширення висновків ПГС серед зарубіжної цільової аудиторії, щоби якомога більша кількість осіб була поінформована про висновки та рекомендації громадянських суспільств України та ЄС.

Європейські високопосадовці традиційно цікавляться висновками Платформи — для них це альтернативна оцінка реформ в Україні, з якою вони можуть співставляти офіційні звіти Уряду про виконання Угоди, а пізніше, в діалозі з українськими колегами, звертати їхню увагу на ті чи інші проблемні аспекти, про які писала громадськість. Так, отримавши одну зі Спільних декларацій, на той час Верховна представниця ЄС із закордонних справ Федеріка Могеріні так описала роль ПГС у своєму листі у відповідь: «Платформа громадянського суспільства... відіграє важливу роль, роблячи конструктивний внесок у моніторинг виконання та імплементацію Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Цей форум надає можливість обговорити важливі питання в наших відносинах з Україною з активним залученням усіх соціальних партнерів.

Громадянське суспільство дуже активне в Україні, і тому ваша співпраця [громадянських суспільств України та ЄС] особливо цінна для просування важливих реформ в Україні. Ці дискусії та Спільна декларація, прийнята на останньому засіданні, допомагають нам підготуватися до наступних зустрічей політичного діалогу з Україною».

УНП: лідер серед національних платформ ФГС СхП

УНП — єдина з національних платформ ФГС СхП, яка, в рамках «Громадської синергії», мала масштабну ресурсну підтримку для реалізації своєї діяльності. Хоча УНП раніше також була активною у Форумі, за час дії Проєкту рівень залучення, а разом з ним і впізнаваність Платформи в рамках Форуму, на рівні ЄС та Східного партнерства суттєво зросли. УНП стала явним лідером Форуму у виробленні якісних аналітичних продуктів, що стають зразком для наслідування іншими національними платформами, підготовці позиційних документів, що об'єднують громадянські суспільства країн СхП у відстоюванні спільних інтересів, ініціюванні дискусії щодо майбутнього Східного партнерства та інституційного розвитку Форуму.

Завдяки напрацьованим за підтримки Проєкту аналітичним продуктам та адвокаційним історіям успіху, представників УНП частіше запрошували до роботи в панелях Східного партнерства (офіційних міжурядових майданчиків для обговорень співпраці в окремих секторах СхП) та різноманітних експертних ініціативах. Постійна комунікація між Секретаріатами Платформи та Форуму сприяла більш ефективному обміну інформацією, плануванню та втіленню спільних адвокаційних ініціатив. Проєкт також організовував українські дискусії в рамках річних Асамблей Форуму, сприяючи кращій обізнаності громадськості регіону та ЄС щодо ситуації з реформами в Україні.

Спираючись на методологічну та фінансову підтримку «Громадської синергії», експерти УНП готували якісну аналітику для Форуму, зокрема, українську частину порівняльного аналітичного дослідження «Індекс Східного партнерства» за 2015-2016 рр. За підтримки Проєкту експерти УНП провели оцінку доданої вартості визначених ЄС цілей СхП («20 досягнень СхП до 2020 року») для України, у т.ч. порівняли їх з положеннями Угоди про асоціацію, і у подальшому надавали свої оцінки прогресу у їх виконанні. Крім того, вони проаналізували варіанти економічної інтеграції між країнами-партнерами СхП. Протягом 2018-2019 рр. за фінансової підтримки Проєкту виходив щомісячний аналітичний дайджест «Мости Східного партнерства» («EaP Think Bridge»), який готували українські експерти разом з партнерами з інших п'ятьох країн СхП. А у 2019 році Проєкт допоміг залучити експертів УНП до підготовки спільного аналітичного документа Форуму «Розвиваючи Східне партнерство: 23 ідеї громадянського суспільства щодо політики СхП після 2020 р.», представленого європейським високопосадовцям як спільну позицію громадянського суспільства регіону на конференції високого рівня щодо 10-річниці Східного партнерства у Брюсселі.

Впродовж Проєкту УНП стала активніше використовувати заяви на міжнародному рівні для привернення уваги ЄС до української проблематики. За час реалізації Проєкту Українська національна платформа ініціювала 12 заяв, прийнятих Керівним комітетом Форуму громадянського суспільства СхП. Серед **головних тем**, які піднімала Українська національна платформа:

- тиск на Росію у зв'язку з її збройною агресією на Сході України;
- захист прав людини на окупованих територіях Криму і Донбасу;
- звільнення та захист прав українських політичних в'язнів та військовополонених, що перебувають у ув'язненні на території Російської Федерації;
- недопущення участі російської делегації в ПАРЕ;
- критика окремих законодавчих ініціатив української влади — як-то е-декларування для антикорупційних активістів.

Оскільки Форум в рамках Східного партнерства є офіційним «голосом» громадянського суспільства країн СхП, заяви Форуму беруть до уваги ключові інституції ЄС та країни-члени ЄС і Східного партнерства. На окремі заяви, ініційовані УНП, були отримані офіційні відповіді інституцій ЄС та деяких країн ЄС.

ФОРУМ АСОЦІАЦІЙ: унікальний майданчик для євроінтеграційного діалогу трьох країн

Особлива гордість Проєкту — Форум асоціацій (Association Exchange Forum) — щорічне зібрання відповідальних високопосадовців та громадських експертів з Грузії, Молдови, України, а також ЄС, що займаються питанням виконання Угод про асоціацію. Мета цього унікального майданчика — створити можливості для регулярно обміну досвідом і кращими практиками виконання Угод між трьома країнами, обговорення проблемних питань імплементації та визначення спільних інтересів і можливостей поєднання асоційованими країнами зусиль у відстоюванні глибшої інтеграції в ЄС.

16000+

переглядів Форуму асоціацій
онлайн (2018-2019 рр.)

100

згадок на інтернет-ресурсах
(2018-2019 рр.)

Близько

450

учасників

За три роки, що відбувався Форум, в ньому взяли участь сумарно понад близько 450 учасників, включаючи вищих посадових осіб трьох держав, відповідальних за європейську інтеграцію, керівників профільних комітетів парламентів, європарламентарів, представників інституцій ЄС, експертів провідних аналітичних центрів з ЄС, України, Молдови та Грузії, членів євроінтеграційних громадських платформ, послів ЄС та держав-членів, представників міжнародних організацій та проєктів.

Біля двохсот спікерів виступили на панельних дискусіях з гострих питань європейської інтеграції — від загальних, як-от інституційна спроможність та роль ЄС у впровадженні євроінтеграційних реформ, до секторальних — поступі в сфері ПВЗВТ, судової реформи, енергетичної безпеки та інших. Усі сесії трансливалися в режимі реального часу онлайн, а записи продовжують бути доступними на сайті та ютуб-каналі Проєкту — завдяки цьому до перегляду приєдналося біля 16 000 людей.

Форум асоціацій став головною подією для тих, хто працює над впровадженням Угод про асоціацію. Він надав широкі можливості для діалогу посадовців та експертів, а водночас забезпечив фахову глибину дискусій. Усі спікери Форуму — висококласні експерти, що ділились унікальним аналізом та своїми міркуваннями щодо впровадження Угод та викликів на цьому шляху. Нема жодного іншого майданчика, що міг би запропонувати подібні можливості для діалогу та обміну думок між трьома країнами та інституціями ЄС. Надзвичайно важливо, щоб такий формат можна було зберегти у майбутньому.

Катаріна Волчук,
Професорка Школи
врядування
Університету Бірмінгем

До останнього, третього Форуму, що відбувся в листопаді 2019 року, ми підготували публікацію, що дозволяє порівняти ситуацію з виконанням Угоди в Грузії, Молдові та Україні — від відмінностей в тексті самих Угод до інституційних механізмів виконання та інших аспектів реалізації Угоди. Цей порівняльний огляд вже ліг в основу подальших досліджень щодо виконання Угоди, що їх проводять експерти європейських аналітичних центрів.

Учасники Форуму незмінно високо оцінюють рівень дискусій, а також можливості для одержання актуальної інформації про стан справ з європейською інтеграцією в асоційованих країнах, а також поглиблення професійних зв'язків та розвитку співпраці з колегами з інших країн, які надає цей майданчик.

Впродовж трьох років Форум асоціацій відігравав провідну роль

у спонуканні громадянського суспільства, урядів Грузії, Молдови і України та міжнародної спільноти до формулювання та досягнення спільних цілей асоційованих країн. Форум значно посприяв об'єднанню грузинського, молдовського та українського громадянських суспільств і налагодженню співпраці між ними, а водночас здійснив потужний внесок у розбудову інституційної співпраці між нашими державами, що посилює спільну роботу Києва, Тбілісі та Кишинева над інтеграцією в ЄС.

Каха Гоголашвілі,
Співголова Платформи
громадянського
суспільства Грузія-ЄС

Важливим результатом Третього Форуму асоціацій стало прийняття Спільної заяви усіх шести громадських євроінтеграційних платформ Грузії, Молдови та України щодо окремого формату співпраці трьох асоційованих країн та виділення окремого треку у відносинах ЄС із ними («ЄС+3»). Представники громадянського суспільства трьох країн домовилися посилити власну взаємодію та координацію зусиль, а також закликали свої Уряди та парламенти створити тристоронній формат співпраці для обміну досвідом, координації політики та взаємної підтримки задля глибокої інтеграції до ЄС. «Громадська синергія» у співпраці з Офісом Андріуса Кубіліуса також провела адвокаційний захід у Європейському парламенті для представлення Спільної заяви як спільної позиції громадянського суспільства трьох асоційованих країн.

Невдовзі ці ідеї були підтримані урядами трьох країн у вигляді спільних тристоронніх заяв міністрів закордонних справ щодо формату «ЄС+3» як ключового очікування від реформи Східного партнерства.

Майбутнє Східного партнерства буде залежати від прогресу відносин

ЄС з трьома асоційованими країнами. Ми пропонуємо це зробити в нашій пропозиції щодо стратегії «Тріо ЄС», і організації громадянського суспільства є основними гравцями, що теж просувають цей підхід. Побачимо, чи вистачить сміливості інституціям ЄС прийняти його і надати новий імпульс відносинам ЄС із східними партнерами. У будь-якому випадку, Європейський Парламент та його делегація у Євронесті продовжуватимуть пропагувати європейські цінності та підтримувати зусилля наших східних партнерів, які мають європейські амбіції.

Андріус Кубіліус,
депутат
Європейського
Парламенту

ІНША АДВОКАЦІЙНА РОБОТА У БРЮССЕЛІ

Ми також допомагали доносити аналітичні напрацювання Платформ до європейської аудиторії — через адресну розсилку аналітики європейським стейкхолдерам та спільні заходи з Офісом зв'язку аналітичних центрів у Брюсселі, зокрема через залучення експертів УНП та УС ПГС до Українських лабораторій, що проводив Офіс. Ці заходи давали нагоду експертам Платформ презентувати свої аналітичні матеріали, напрацьовані за підтримки Проєкту, а також донести свої оцінки та рекомендації зацікавленим сторонам. Зокрема, великий інтерес аудиторії у Брюсселі викликали аналітичні звіти «Інтеграція у рамках асоціації: динаміка виконання Угоди між Україною і ЄС», підготовлені за участі експертів ПГС.

А підготований у 2017 році посібник **«Як українським проєвропейським громадським платформам ефективно працювати у Брюсселі: дослідження цільових аудиторій»** і після закінчення Проєкту може слугувати Платформам орієнтиром для побудови успішної адвокаційної діяльності, спрямованої на європейських посадовців та експертну спільноту.

ГРОМАДСЬКИЙ ДІАЛОГ З СУСІДАМИ У ЄС ТА СХП

Протягом 2018-2020 рр. «Громадська синергія» разом з УНП і Радою зовнішньої політики «Українська призма» провели 5 міжнародних форумів, присвячених співпраці України з Білоруссю, Молдовою, Угорщиною та Румунією. Ці заходи проходили за участю експертів та дипломатичних представників України та країн-партнерів у закритому форматі за правилами «Chatham House». Це дозволило фахово, відверто і конструктивно дискутувати незручні питання двосторонніх відносин, варіанти розвитку співпраці з ЄС, транскордонної співпраці, об'єднання зусиль у боротьбі з гібридними загрозами тощо. За підсумками кожної дискусії експерти УНП підготували аналітичні документи з рекомендаціями щодо розвитку двостороннього діалогу та співпраці, які були передані стейкхолдерам. Фактично, ці заходи надали початок створенню мережі інституціоналізованих форматів експертної дипломатії у співпраці з МЗС України та країн-сусідів. Таким чином, Проєкт та УНП залучилися до розвитку конструктивного діалогу, взаєморозуміння та поліпшення двосторонніх відносин у регіоні.

З цією ж метою Проєкт підтримував візити закордонних журналістів, організовані під егідою УНП Радою зовнішньої політики «Українська призма» та партнерськими організаціями. Протягом 2018-2019 рр. в рамках 5 візитів Україну відвідали 45 журналістів з Угорщини, Польщі, Білорусі, Румунії, Чехії та Словаччини.

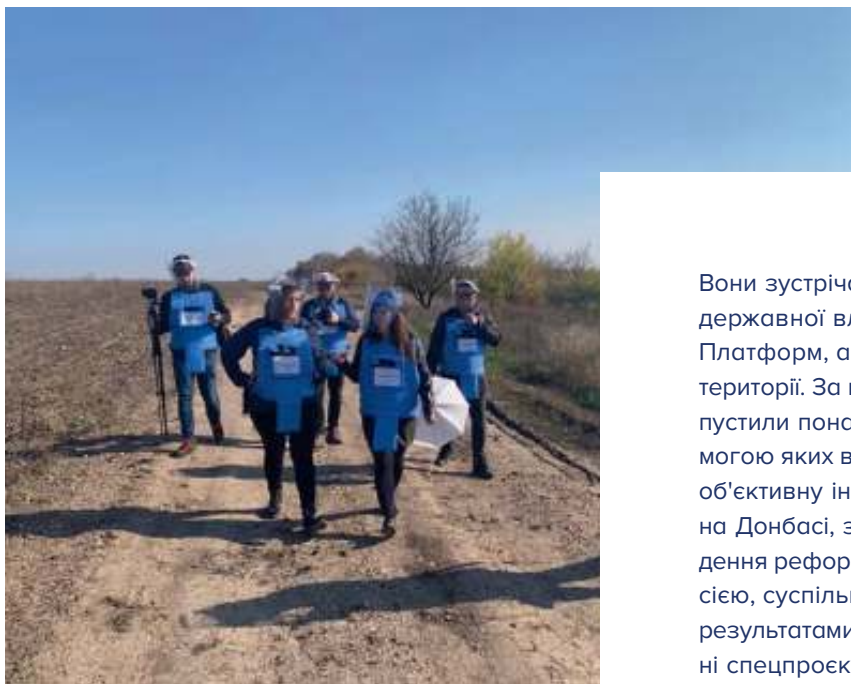

Для впливу
на процес прий-
няття рішень
громадським

організаціям потрібні дієві та сталі канали комунікації з національними урядами своїх країн, а також урядовими командами в державах ЄС та державах-партнерах СхП. Тому важливим є привнесення практики проведення щорічних експертних форумів на двосторонньому рівні з країнами-сусідами (Білоруссю, Молдовою, Угорщиною). Символічно, що підхід, запропонований в рамках «Громадської синергії» був поширений МЗС України і на інші країни за бюджетні кошти у 2020 (Українсько-чеський форум відбувся у лютому 2020 р.).

Геннадій Максак, голова правління Ради зовнішньої політики «Українська призма», національний координатор Української національної платформи ФГС СхП в 2017-2019 рр.

Вони зустрічалися з представниками органів державної влади, дипломатами, експертами Платформ, а також відвідували прифронтові території. За підсумками візитів журналісти випустили понад 120 медіа-матеріалів, за допомогою яких вони поширювали в своїх країнах об'єктивну інформацію про Україну, ситуацію на Донбасі, зусилля уряду в контексті проведення реформ та боротьби з російською агресією, суспільні настрої. Окремі журналісти за результатами поїздки також реалізували власні спецпроєкти, що дозволяють суспільствам країн-сусідів краще зрозуміти українські виклики. Наприклад, угорська журналістка телеканалу ATV Ільдико Епер'єші написала документальну «Книгу про долі з фронту — Уривки війни», а румунський журналіст Маріан Войку випустив документальний фільм про російську агресію «Війна і мир в Україні», який демонструвався на одному з центральних телеканалів Румунії.

СПІВПРАЦЯ З ІНОЗЕМНИМИ ДИПЛОМАТИЧНИМИ ПРЕДСТАВНИЦТВАМИ В УКРАЇНІ

Окрім підтримки міжнародної діяльності Платформ та проведення міжнародних форумів, Проєкт активно співпрацював з посольствами країн-членів та Представництвом ЄС в Україні. Зокрема, ми забезпечували участь експертів Платформ у консультаціях Представництва ЄС з нагоди підготовки щорічної доповіді ЄС щодо виконання Угоди про асоціацію, щодо пріоритетів допомоги ЄС, окремих секторальних політик тощо. Розуміючи роль держав-членів ЄС у прийнятті рішень на підтримку європейської інтеграції України, ми надсилали їхнім посольствам в Україні аналітичні і позиційні документи Платформ та запрошували представників посольств на дискусійні заходи або навіть організовували спільні заходи, як у випадку з круглим столом «Фокус ЄС на чорноморський регіон та Україну. Пріоритети Румунського головування в Раді ЄС».

Кому- ніка- ція

КОМУНІКАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Платформи громадянського суспільства потребують скоординованої внутрішньої та зовнішньої комунікації для ефективної співпраці між собою та спілкування з ширшою аудиторією поза межами УНП та УС ПГС. Для цього ми підтримували їхні сайти та фейсбук-сторінки, а також забезпечували ефективну внутрішню комунікацію.

Ми співпрацювали зі ЗМІ для поширення матеріалів експертів, інформували суспільство про ключові євроінтеграційні завдання України та роль Платформ у цьому процесі. Завдяки довірі до матеріалів, які готували експерти за підтримки «Громадської синергії», аналітика Платформ поширювалась на урядових та громадських порталах, і сьогодні можемо говорити про зростання впізнаваності і авторитету Платформ серед стейкхолдерів, а відтак готовності дослухатися до їхніх позицій і рекомендацій.

244

матеріали на сайті УС ПГС

340

матеріалів на сайті УНП

ЯК ПРОЄКТ ТА ПЛАТФОРМИ СТАЛИ ГРОМАДСЬКИМ ІНФОРМАЦІЙНИМ ХАБОМ З ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

З початком роботи Проєкту організації-учасниці Платформ значно активізували свою діяльність – проводились круглі столи, тренінги, презентації аналітичних матеріалів тощо. Заходи відбувались під егідою однієї або одразу обох Платформ. Також власні заходи організовувала «Громадська синергія». Для того, аби консолідувати інформацію з різних джерел про різнопланову євроінтеграційну діяльність громадських організацій, Проєкт у 2018 році запустив власний сайт, який став своєрідним інформаційним хабом проєвропейського громадянського суспільства.

Ми об'єднали на одному ресурсі усі навчальні матеріали, аналітику, новини та анонси подій. Завдяки цьому члени Платформ, закордонні експерти, ЗМІ, а також українські і європейські високопосадовці отримали зручний доступ до єдиної бази інформації та незалежної аналітики щодо Угоди про асоціацію і Східного партнерства. Наразі сайтом користуються мешканці України, країн ЄС та регіону СхП.

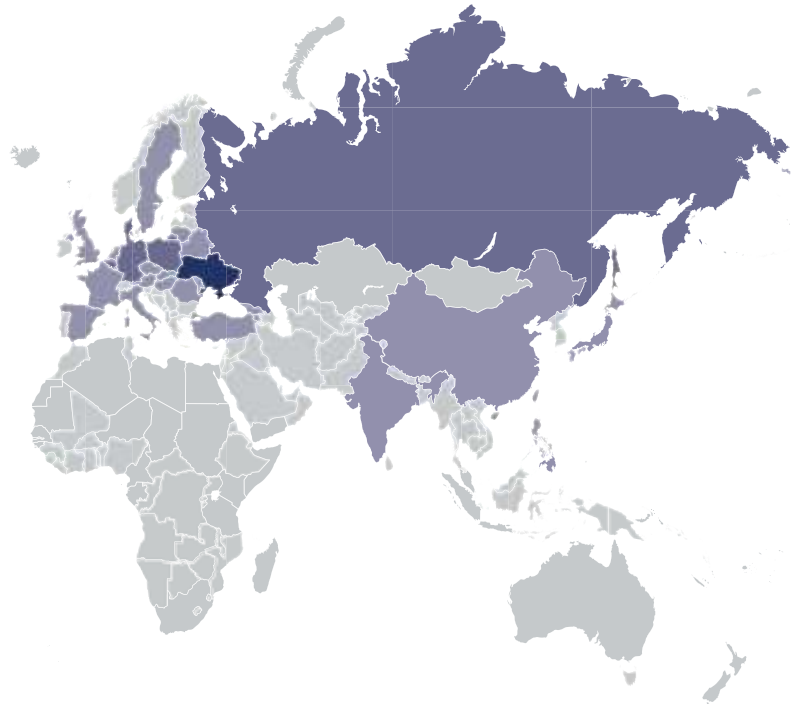
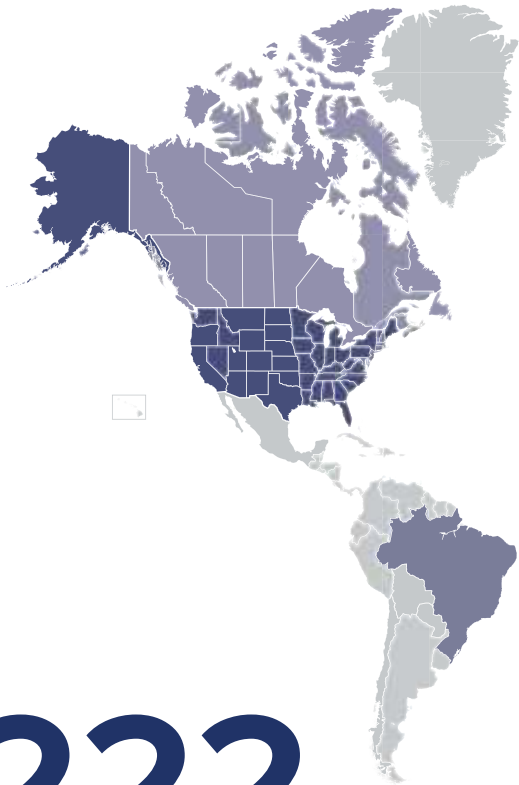
742

матеріали на сайті
«Громадської синергії»

Одночасно ми наповнювали актуальною інформацією сайти Платформ. Сьогодні вони надають повну інформацію про членів УНП та УС ПГС, їхні заходи, а також містять статутні документи та офіційні позиції Платформ щодо важливих політичних питань.

16589

Користувачів сайту Проєкту
«Громадська синергія» з України

222

Користувачів сайту Проєкту
«Громадська синергія» з країн СхП

1325

Користувачів сайту Проєкту
«Громадська синергія» з країн ЄС

Як і у випадку із сайтами, ми розділили фейсбук-сторінки Платформ і Проєкту, аби охопити різну аудиторію читачів. Оперативне спілкування Платформ з експертами та урядовцями підтримували завдяки оновленню фейсбук-сторінок УС ПГС та УНП свіжою аналітикою, заявами, стрімами із зустрічей та інформацією про засідання робочих груп.

Водночас більш неформальне спілкування на сторінці «Громадської синергії» з активним наповненням інформацією про події, що стосуються європейської інтеграції України, дозволило охопити ширшу аудиторію прихильників євроінтеграції.

СТАТИСТИКА
ФЕЙСБУКУ
«ГРОМАДСЬКОЇ
СИНЕРГІЇ»

Охоплення. Загальна кількість показів за 2019 рік

341 327

Кількість постів

755

Кількість підписників

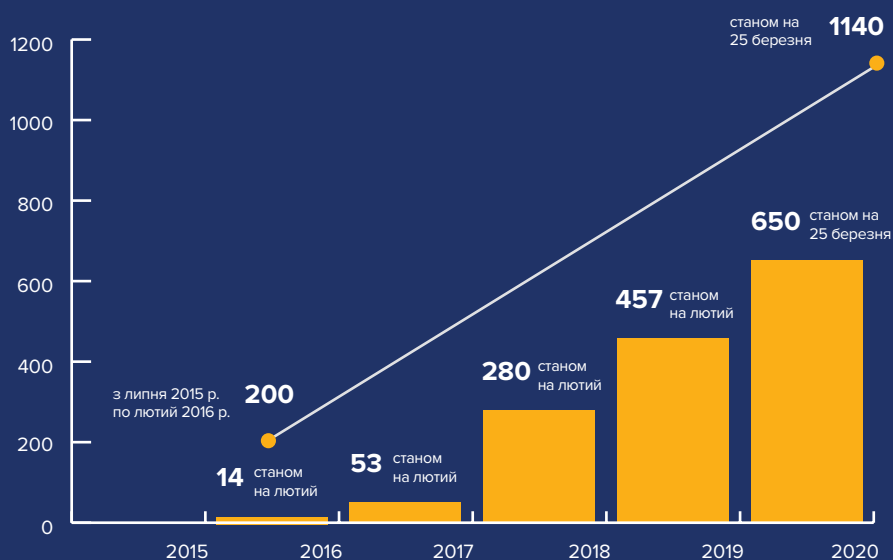
2385

з березня 2017 року

СТАТИСТИКА
ФЕЙСБУКУ
УС ПГС

кількість постів
кількість підписників

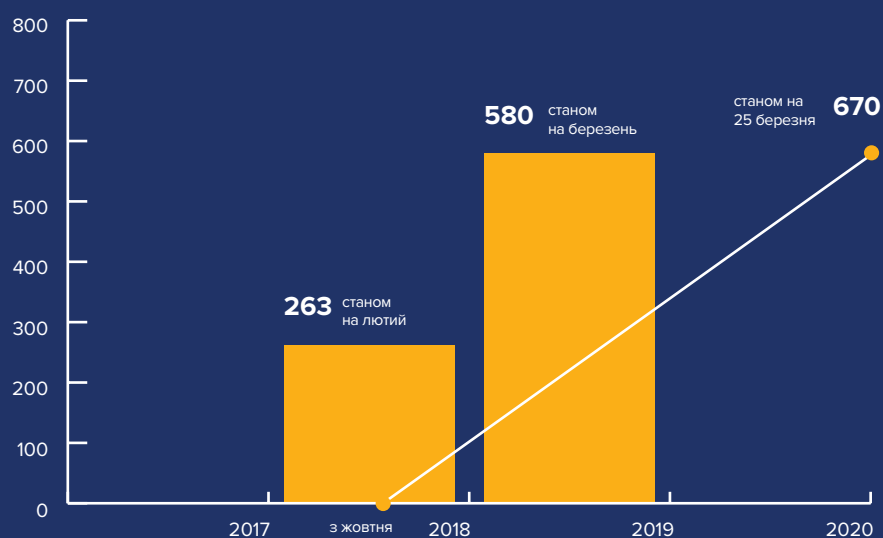
СТАТИСТИКА
ФЕЙСБУКУ УНП

кількість постів
кількість підписників

1551

підписник групи УНП

Інформація — це «кров» будь-якого громадського об'єднання, а ефективний обмін нею — необхідна умова організаційного «здоров'я». Ефективну внутрішню комунікацію Платформ в рамках Проєкту забезпечували їхні секретарі, піклуючись про те, щоб члени Платформ вчасно отримували інформацію про заходи, що плануються, результати засідань керівних органів та робочих груп, а також можливості для громадської участі в євроінтеграційній політиці. Для членів Платформ, які не мали можливості регулярно відстежувати сайти або соцмережі Платформ, ми готували щомісячні інформаційні бюлетені УНП й УС ПГС. Завдяки цьому учасники Платформ завжди були в курсі подій та на зв'язку з потенційними партнерами. У 2018 році ми об'єднали обидва бюлетені в один спільний. Такий крок посилив обізнаність учасників Платформ про можливості УНП й УС ПГС, а також відкрив нові перспективи для реалізації спільних проєктів.

Цікавим інформаційним продуктом Проєкту став перший в Україні **щодвотижневий огляд новин з європейської інтеграції**. Він допоміг членам Платформ та іншим зацікавленим сторонам тримати руку на пульсі:

- останніх євроінтеграційних подій,
- новин з ЄС та СхП,
- досліджень від членів Платформ та провідних закордонних аналітичних центрів.

Дайджест користувався популярністю серед неурядових організацій, передруковувався на сайтах членів Платформ, поширювався через фейсбук-сторінки, зокрема Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції. У 2018 році ми призупинили випуск дайджесту після того, як Офіс Віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції підхопив цю ініціативу, налагодивши випуск схожого за змістом інформаційного матеріалу.

37

євроінтеграційних
дайджестів

11

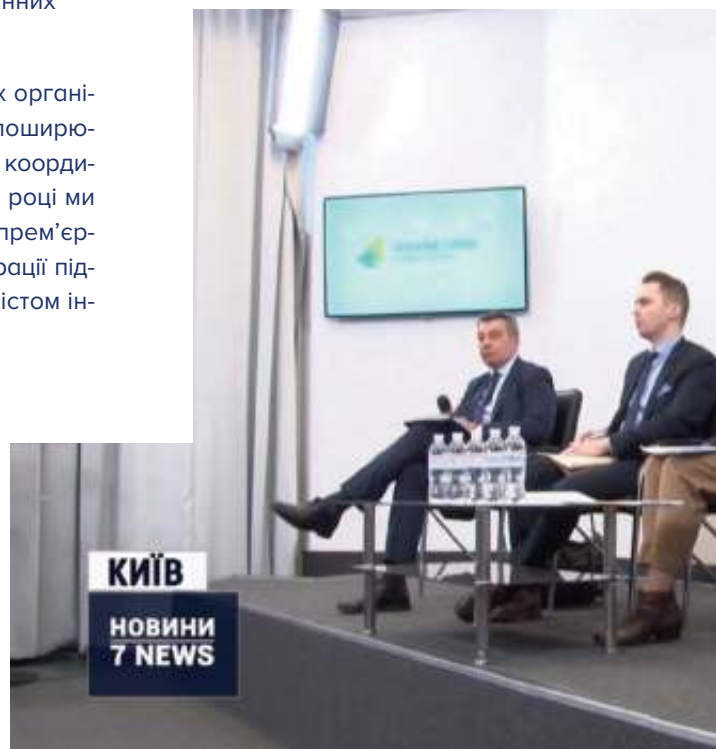
бюлетенів УС ПГС

8

бюлетенів УНП

18

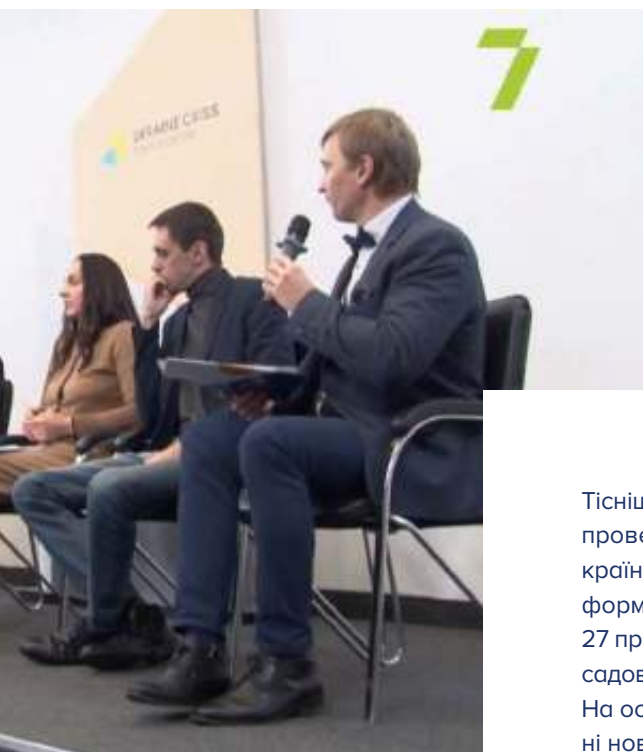
спільних бюлетенів
Платформ

СПІВПРАЦЯ ЗІ ЗМІ: як експерти Платформ розповідали про євроінтеграцію українцям

Ми посилили впізнаваність Платформ та їхню комунікацію з українськими громадянами завдяки системній співпраці зі ЗМІ. З 2017 року команда Проєкту разом з Платформами підготувала та поширила серед українських журналістів понад 150 пресанонсів та пресрелізів. Зі зростанням впізнаваності та активності Платформ, зростала й впізнаваність «Громадської синергії» як євроінтеграційного громадського центру. За рейтингом Представництва ЄС, у 2019 р. Проєкт зайняв 16-те місце за кількістю згадок у ЗМІ серед 158 інших проєктів за підтримки ЄС, включаючи великі проєкти технічної допомоги.

Водночас команда Проєкту не тільки активно поширювала інформацію про Платформи, але й доклала зусиль до зміцнення комунікаційної спроможності самих Платформ, включаючи організації-члени. Для цього ми проводили численні тренінги з різних аспектів комунікаційної діяльності, надавали рекомендації щодо ефективної комунікації організаціям-грантерам, а також підтримали проведення комунікаційної стратегічної сесії для УНП, за результатами якої Платформа фіналізує свою комунікаційну стратегію.

Тіснішу співпрацю з журналістами Платформи налагодили під час проведення пресконференцій на найбільших пресмайданчиках країни — в УНІАН, Українському кризовому медіа-центрі, Укрінформі, Главкомі та інших регіональних площадках. Ми провели 27 пресконференцій за участю експертів та українських високопосадовців, залучених до процесів європейської інтеграції України. На основі отриманої інформації журналісти готували як стандартні новини, так і повноцінні відеосюжети та статті для своїх видань.

Проєкт «Громадська синергія» здійснював надзвичайно потужну та системну

комунікаційну підтримку.

Надавалася фахова допомога у підготовці статей, пресрелізів та пресанонсів до кожного заходу.

Проводилося навчання фахівців, які відповідали за комунікацію в організаціях. Усе це значно допомагало в організації публічних заходів та просуванні продуктів проєкту. Напевно, це найбільш якісно організована комунікаційна підтримка, з якою доводилося зустрічатися в рамках співпраці з міжнародними донорськими організаціями.

Людмила Чабак,
Директор проєктів
Сіверського інституту
регіональних досліджень

Рейтинг проєкту
щодо медіа-
активності серед
158 проєктів ЄС

11

місце у Facebook

5

місце в YouTube

16

місце за кількістю
згадок у ЗМІ

Заяви Платформ, які готувались для привернення уваги органів влади та українців до гострих політичних питань, традиційно розміщувалися в одному з найавторитетніших ЗМІ — «Європейській правді», яка впродовж 3 років була медіа-партнером Проєкту. А, до прикладу, заяву УНП щодо можливої інтеграції Росії та Білорусі опублікували в багатьох білоруських медіа.

Більш тісну співпрацю із закордонними журналістами Платформи налагодили завдяки візитам журналістів з Польщі, Угорщини, Білорусі, Румунії, Чехії та Словаччини. За результатами цієї кампанії закордонні ЗМІ підготували понад 120 матеріалів.

Завдяки інформаційній підтримці Проєкту українці більше дізнались про виклики та завдання євроінтеграції, а також громадські пропозиції щодо прискорення реформ. Для цього аналітики, які тісно співпрацювали з Проєктом та Платформами, давали коментарі регіональним та національним телеканалам, радіо та друкованим ЗМІ.

Ми також допомагали налагоджувати контакти експертів зі ЗМІ під час регіональних заходів Платформ. Зокрема, до засідання Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС у Львові в 2019 році Проєкт організував декілька інтерв'ю, які дозволили охопити широкую аудиторію завдяки прямим ефірам на ТБ та радіо, матеріалам у друкованій пресі. Можливості для спілкування з регіональними ЗМІ відкривались для членів Платформ і під час урядової інформаційної кампанії «Євроінтеграція: сила можливостей», яку «Громадська синергія» підтримувала у Хмельницькій, Запорізькій та Івано-Франківській областях.

Особливий інтерес у регіональних ЗМІ викликало спілкування з експертами грантових проєктів, які говорили про шляхи вирішення місцевих проблем завдяки євроінтеграційним можливостям. Серед таких питань були, наприклад, розвиток відновлювальної енергетики у Хмельниччині та вирішення питань трудової міграції в Одеській та Волинській областях.

Аби зробити складну багатосторінкову аналітику цікавою для читача, експерти разом з командою Проєкту підготували 134 статті з різною стилістикою та інфографіками для кожної цільової аудиторії. Ми розміщували такі матеріали у найбільших ЗМІ в Україні — «Європейській правді», «Лівому березі», «Сьогодні», «Економічній правді», «Цензор.нет» тощо.

Діяльність
«Європейської
правди» та про-
єкту «Громадська

синергія» взаємодоповнювали один одного. Аналітика від ГО важлива, але, зазвичай, не цікава широкій аудиторії. Наша ж редакція має спроможність розкрити важливість складних тем для українців, але апріорі не може комунікувати з кожним експертом окремо. Саме тому діяльність проєкту «Громадської синергії», як експертного центру, була для нас дуже корисною.

Сергій Сидоренко,
Редактор «Європейської
правди»

Якщо Асамблея УС ПГС у 2017 році пройшла без журналістів, то у 2018 та 2020 рр. вже вийшло 120 новин у ЗМІ. Водночас річна конференція УНП у 2018 р. зібрала близько 40 згадок у медіа. Такі щорічні заходи стали гарним майданчиком для отримання журналістами коментарів від експертів Платформ з актуальних питань європейської інтеграції.

Завдяки системній комунікації Платформ та поширенню інформації через портали ГУРТ та «Громадський простір» дізнались інші неурядові організації. У такий спосіб Проєкт залучив активну громадськість до діяльності УНП й УС ПГС.

266

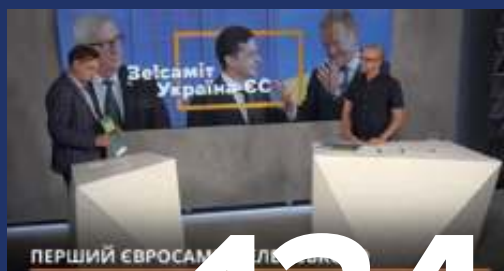
матеріалів було розміщено
на «Громадському просторі»

200

матеріалів на ГУРТі

134

статті у ЗМІ

>150

пресанонсів та пресрелізів

27

пресконференцій

Гран- ти

ГРАНТОВА ПІДТРИМКА

Грантова підтримка для активізації Платформ є великим наскрізним компонентом проєкту «Громадська синергія». Більшість підтриманих проєктів фокусувалася на аналітичній та інформаційно-просвітницькій роботі, соціопитуваннях, узгодженні позицій різних зацікавлених сторін та адвокації на національному і європейському рівнях. Майже третина проєктів стосувалася навчання для учасників з усіх регіонів України. Реалізація грантів відповідала досягненню пріоритетів Угоди про асоціацію, цілей СхП, завдань Платформ та їхніх робочих груп.

6

публічних конкурсів
протягом 2016-2019 років

Отримано

224 138

заявки від

організацій-учасниць Платформ

11

Транспорт, довкілля,
зміна клімату,
енергоефективність

6

Наука, освіта, інновації
та контакти між людьми

10

Проєкти з наскрізною
тематикою

аналіз
досягнення
цілей СхП

моніторинг
виконання Угоди
про асоціацію

5

Безпека та протидія
російській пропаганді

10

Права людини, недискри-
мінація, соціальний діалог
та соціальна політика

15

Економічна
співпраця, ПВЗВТ,
захист прав споживачів
і транскордонне
співробітництво

Підтримано

57

грантових проєктів
на суму

876 900 €

Грантовий компонент «Громадської синергії», напевно, найбільш «синергетичний», адже більшість підтриманих проєктів здійснювались під егідою обох Платформ, а часто за участю експертів декількох тематичних груп. Проєкти могли реалізовувати тільки члени Платформ, однак із залученням експертів з-поза меж Платформ. Таким чином, «грантовий компонент» сприяв зростанню впізнаваності Платформ в експертному середовищі та кількості нових членів УНП й УС ПГС.

Крім фінансової підтримки, ми також допомагали організаціям якісно реалізовувати проєкти — проводили тренінги, допомагали з поширенням інформації, залучали спікерів та учасників заходів.

Детальнішу інформацію про грантові проєкти та їхні результати можна знайти на сайті «Громадської синергії».

ПРОЄКТИ З НАСКРІЗНОЮ ТЕМАТИКОЮ

ГО «Рада зовнішньої
політики «Українська
призма» (м.Чернігів)

1-2. Проєкти «Мости Східного партнерства: посилення поінформованості»

Політика Східного партнерства — це не тільки про стосунки на найвищому державному рівні, але й про розвиток громадянського суспільства та широкі можливості для співпраці між громадянами України, Грузії, Молдови, Вірменії, Азербайджану, Білорусі та ЄС. Відтак УНП ФГС СхП спрямовувала свою діяльність на посилення поінформованості українців, а також громадян країн СхП та ЄС про Східне партнерство, його програми та переваги для кожної країни.

Команда «Української призми» разом з представниками аналітичних центрів з шести країн СхП протягом 2018-2019 років підготувала 15 номерів двомовного щомісячного аналітичного **Дайджесту EaP Think Bridge**. Читачі Дайджесту — понад 6 тисяч контактів з країн СхП та ЄС — мали можливість регулярно та комплексно отримувати інформацію про ситуацію в регіоні.

Також експерти проєкту провели інформаційно-просвітницькі семінари у Чернівцях, Одесі, Чернігові та Харкові для 82 громадських активістів, посадовців, освітян та молоді з усіх регіонів України. Завдяки семінарам мешканці регіонів дізнались про діяльність УНП та політику СхП — де шукати партнерів та ресурси для своїх проєктів в Україні, СхП та ЄС.

I етап — ГО «Інститут
світової політики» (м.Київ),

II етап — ГО «Центр
Нова Європа» (м.Київ)

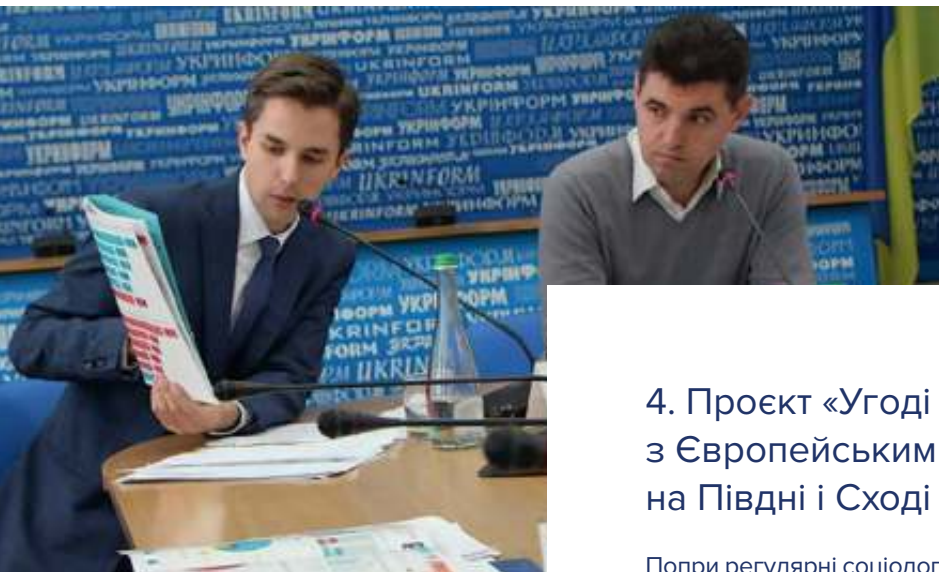
3. Проєкт «Індекс європейської інтеграції країн Східного партнерства 2015-2016»

Індекс Східного партнерства є унікальним регулярним міжнародним дослідженням, що порівнює прогрес у наблизненні до стандартів і практик ЄС в Азербайджані, Білорусі, Вірменії, Грузії, Молдові та Україні. Методологія Індeksu була розроблена за зразком відомих міжнародних індексів, а результати виводяться на основі більше 700 показників.

Підтриманий «Громадською синергією» проєкт забезпечив роботу українських експертів при підготовці української частини «Індeksu Східного партнерства 2015-2016 рр.». Водночас, усе дослідження готувалося понад 50 експертами з шести країн СхП та ЄС за координації Секретаріату ФГС СхП. Аналітичний **документ** був представлений у Брюсселі представникам інституцій ЄС, які впливають на вироблення політики СхП.

Команда проєкту також презентувала **скорочену версію дослідження** у Києві з акцентом на ключові знахідки, цікаві для України. Спираючись на висновки аналізу, експерти разом з дипломатами та урядовцями обговорили, як Україні підвищити темпи впровадження реформ та інтеграції з ЄС. Результати Індeksu можуть допомогти урядам країн-партнерів і інституціям ЄС побудувати більш ефективну співпрацю у рамках СхП.

БФ «Демократичні
ініціативи імені Ілька
Кучеріва» (м.Київ)

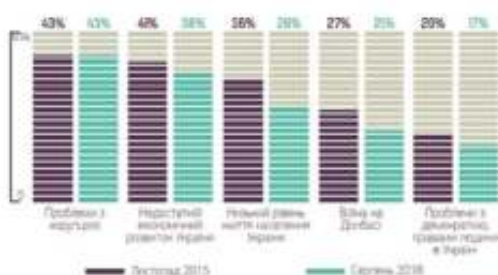
4. Проєкт «Угоді про асоціацію з Європейським Союзом — підтримку на Півдні і Сході України»

Попри регулярні соціологічні дослідження громадської думки про євроінтеграцію, ми й досі не маємо повної картини — що люди знають про євроінтеграційні реформи, що їх мотивує підтримувати курс на зближення з ЄС, які перестороги вони мають та що готові робити для впровадження проєвропейських змін в Україні.

Проєкт Фонду «Демократичні ініціативи» ім.Ілька Кучеріва заповнив цю прогалину. У серпні 2018 Фонд разом з «Київським міжнародним інститутом соціології» провели всеукраїнське опитування щодо мотивації та чинників вибору зовнішньополітичного вектору розвитку, очікувань людей від членства в ЄС. Методологія опитування розроблялась у консультаціях з Офісом Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, відповідальним за реалізацію Стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018-2021 роки.

Результати опитування показали, що підтримка євроінтеграційного вектору України та вступу до ЄС зростає, однак мешканці регіонів по-різному бачать необхідність продовження проєвропейських реформ (підтримка на Сході — 48% та Півдні — 38%, порівняно з Заходом — 78% та Центром — 67%). Аби підвищити успішність урядової інформаційної кампанії про євроінтеграцію у східних регіонах, Фонд «Демократичні ініціативи» провів 5 круглих столів у Сєвєродонецьку, Запоріжжі, Харкові, Одесі та Херсоні, де ці питання обговорювались з місцевими експертами та представниками влади.

Аналітичний звіт з рекомендаціями був презентований у Києві профільним органам влади, медіа та громадськості. Також матеріали проєкту використовувались для розробки Плану заходів на 2019 рік з реалізації Стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018-2021 роки.

ГО «Фундація
«Відкрите
суспільство»
(м.Київ)

5-7. Проєкти «Громадський моніторинг законопроектів щодо відповідності Угоді про асоціацію та праву ЄС»

Ключовим завданням виконання Угоди про асоціацію є приведення законодавства України у відповідність до права ЄС. На практиці ж Верховна Рада зіштовхується з низкою проблем — браком експертизи та обізнаності з нормами законодавства ЄС, а часом і нехтуванням ними при підготовці законопроектів. Прийняття таких законопроектів може суперечити Угоді про асоціацію та спричиняти напругу у відносинах з європейськими партнерами.

Аби подолати цю проблему, ми підтримали проєкт незалежної громадської Парламентської експертної групи з права ЄС (ПЕГ). Група надала Комітету з питань європейської інтеграції неупереджену та фахову експертизу щодо відповідності отриманих Комітетом законопроектів Угоді про асоціацію та праву ЄС. Протягом 2017-2019 років за підтримки «Громадської синергії» експерти ПЕГ надали 190 висновків, які допомогли Комітету прийняти зважені рішення. Аналіз найбільш резонансних законопроектів публічно висвітлювався у ЗМІ — загалом 52 статті на «Європейській правді», Укрінформі, Sensor.net та УНІАН.

Більшість пропозицій експертів ПЕГ було включено до офіційної парламентсько-урядової дорожньої карти, яку схвалили на початку 2018 року. Крім того, ПЕГ здійснював комплексний онлайн-моніторинг стану підготовки та прийняття законопроектів, передбачених Угодою про асоціацію.

Таким чином, проєкт став своєрідним запобіжником популістських законопроектів, а Платформи сприяли формуванню конструктивного і змістовного законотворчого дискурсу в контексті виконання Угоди про асоціацію.

ГО «Український центр
європейської політики»
(УЦЄП) (м.Київ)

8. Проєкт «Аналітична підтримка та адвокація секторальних євроінтеграційних реформ, визначених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС»

Наближення українського законодавства до норм ЄС здійснюється з різною швидкістю та якістю. Експерти УЦЄП визначили ряд важливих сфер, де цей процес особливо повільний.

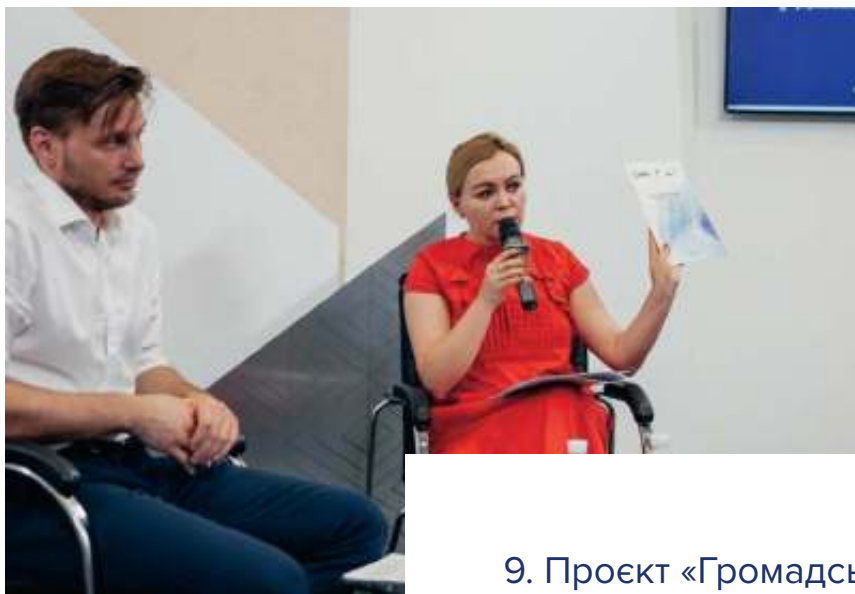
Протягом 2019 року УЦЄП випустив **шість** досліджень, з аналізом ситуації, а також рекомендаціями щодо прискорення адаптації законодавства. Серед тем:

- Побудова ефективної системи державної допомоги
- Впровадження первинних електронних документів
- Інтеграція до спільної транзитної системи NCTS
- Реформування процедури обов'язкового технічного контролю транспортних засобів
- Запровадження дієвої системи трансплантації
- Укладення Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА).

Рекомендації з досліджень УЦЄП передали стейкхолдерам на публічних обговореннях, закритих зустрічах, засіданнях профільних комітетів ВРУ та Уряду.

Результати досліджень мали вплив на Міністерство фінансів та Антимонопольний комітет України. Наприклад, представники Мінфіну, які працювали над розробкою законопроекту про спільну транзитну процедуру почали співпрацювати з бізнесом задля успішної імплементації закону в майбутньому. Більшість рекомендацій дослідження на тему державної допомоги також були прийняті представниками Антимонопольного комітету України. Водночас аналітична записка про Угоду АСАА використовувалась УС ПГС для написання звернень Платформи до голів фракцій депутатських груп щодо підтримки законопроектів необхідних для ухвалення АСАА. Рекомендації також були включені у 7-му спільну декларацію ПГС.

ГО «Лабораторія
законодавчих
ініціатив» (м.Київ)

9. Проект «Громадська оцінка реформи державного управління задля ефективної реалізації євроінтеграційних реформ»

Зміцнення інституцій влади та належне врядування є один з пріоритетних напрямів ініціативи СхП. Водночас звіт місії європейських експертів програми SIGMA за 2016-2018 роки вказує, що прогрес реформи державного управління в Україні залишається обмеженим. Відсутні затверджені єдині підходи до формування та планування політики, існує розрив між плануванням та фінансуванням, урядові плани все ще готуються у формі довгого переліку заходів без зосередженості на результатах та індикаторах ефективності.

У 2019 році Лабораторія законодавчих ініціатив випустила **тіньовий звіт**, де експерти проаналізували, чи врахувала Україна рекомендації SIGMA в оновленій версії урядової Стратегії реформи державного управління за 2018 рік. Тіньовий звіт базувався на інтерв'ю з державними експертами профільних відомств.

У звіті визначено корені проблем, з якими зіштовхнулися відповідальні за реформу посадовці та інституції, а також розроблено рекомендації для подальшого впровадження реформи.

Результати звіту було представлено та обговорено під час конференції «Реформа державного управління: виклики і перспективи», організованої Секретаріатом Кабміну. Участь у заході взяли близько 300 учасників — представники Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України, державні секретарі та працівники міністерств, міжнародні партнери та представники проектів технічної допомоги, що працюють в сфері реформування державного управління, експерти неурядових організацій.

10. Проєкт «Пріоритети допомоги ЄС Україні: взаємовигідний рух назустріч»

Одночасно з Європейським Союзом допомогу Україні надають різні міжнародні організації та країни. Це підтримка за різними програмами і з використанням ряду механізмів, які включають технічну допомогу, бюджетну підтримку, макрофінансову допомогу, фінансування інфраструктурних проєктів. Водночас, бракує зведеної в одному місці інформації про міжнародну допомогу Україні, а також аналізу щодо відповідності такої допомоги визначеним пріоритетам державної політики України.

Експерти ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій» опитали стейкхолдерів, проаналізували та структурували інформацію про міжнародну допомогу, яку Україна отримує від ЄС та інших донорів. МТД проаналізовано за її пріоритетами, а також з фокусом на виконання Угоди про асоціацію. Результати дослідження були представлені зацікавленим сторонам в аналітичному звіті **«Пріоритети допомоги ЄС Україні: взаємовигідний рух назустріч»**. Разом зі стейкхолдерами експерти визначили відповідність наданої підтримки потребам України, а також шляхи, як підвищити ефективність такої допомоги.

Звіт був позитивно сприйнятий та публічно поширений основними бенефіціарами проєкту — Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Групою підтримки України в ЄС, а також іншими донорами.

ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій» (м.Київ)

БЕЗПЕКА ТА ПРОТИДІЯ РОСІЙСЬКІЙ ПРОПАГАНДИ

ГО «Центр глобалістики
«Стратегія XXI» (м.Київ)

11. Проект «Сприяння розбудові можливостей України гарантувати безпеку суспільства в умовах гібридних загроз»

Особливістю гібридної війни є те, що вона ведеться замасковано і націлена в першу чергу на отримання патронату над державою через вплив на населення, політику, бізнес, силові структури. Для протидії гібридним загрозам їх необхідно чітко ідентифікувати, підвищувати стійкість суспільства та залучати до цього процесу практично усі міністерства, відомства, недержавні організації, бізнес та громадянське суспільство.

Команда «Центру глобалістики «Стратегія XXI» дослідила кращі практики протидії гібридним викликам і загрозам в Україні. Експерти також вивчили досвід окремих країн ЄС і СхП, який може бути корисним для України. А завдяки експертним дискусіям, опитуванням та **міжнародному круглому столу** команда проекту опрацювала широкий спектр експертних оцінок та випустила комплексний аналітичний документ **«Гібридні загрози Україні і суспільна безпека. Досвід ЄС і Східного партнерства»**.

У дослідженні експерти надали рекомендації щодо політичного реформування держави та стійкості інституцій в умовах гібридної війни; воєнної організації та правоохоронної системи України; енергетичного сектора; інформаційної безпеки; політики національної пам'яті; консолідації суспільства та підтримки громадян України на тимчасово окупованих територіях. Також рекомендації стосуються посилення міжнародної співпраці, передусім, з країнами Балтії, які мають значний успішний досвід ефективної протидії гібридним загрозам з боку Росії.

ГО «Інститут Євро-
Атлантичного
співробітництва»
(ІЕАС, м.Київ)

12. Проєкт «Громадський моніторинг співпраці України та ЄС у безпековій сфері»

Безпекова політика — один із напрямів Угоди про асоціацію, який в поточних внутрішньо- та зовнішньополітичних умовах України потребує особливої уваги. До старту проєкту брак інформації про безпекове співробітництво з європейськими партнерами не дозволяв оцінити рівень залучення України до спільної політики безпеки та оборони ЄС.

Експерти ІЕАС провели комплексний **моніторинг** програм співробітництва між Україною та Європейським Союзом, а також між Україною та окремими країнами-членами ЄС. Результати моніторингу з пропозиціями рішень, які має прийняти Україна для реформування безпекової сфери відповідно до міжнародних зобов'язань та потреб України були представлені ключовим стейкхолдерам.

Зокрема, йдеться про протистояння організованій злочинності, нелегальній торгівлі зброєю, кіберзагрозам, участь в операціях Спільної політики ЄС у галузі безпеки та оборони тощо.

Для привернення ширшої уваги до теми проєктні рекомендації поширювались через публікацію статей з інфографікою в українських та європейських ЗМІ.

ГО «Інтерньюз-Україна» (м.Київ)

13-15. Проєкти «Як боротися з пропагандою: розробка стратегічних рекомендацій протистояння російській інформаційній війні»

У Європі та світі зростає розуміння небезпеки, яку становить кремлівська пропаганда та дезінформація. Україна однією з перших зіштовхнулася з гібридною агресією РФ і досі залишається на передовій цього протистояння. Український досвід слід вивчати для того, аби інші країни розуміли, як ефективно протистояти пропаганді з Кремля. Для цього аналітики ГО «Інтерньюз Україна» протягом 2017-2019 років підготували серію досліджень.

- **«Слова і війни: Україна в боротьбі з російською пропагандою».** Ця книга була опублікована у 2017 році та є першим комплексним аналізом російських механізмів пропаганди й дезінформації в Україні. Досліджені також основні підходи та канали впливу на український та європейський медіапростір.
- **«Приборкати Гідру: Як протистояти інформаційній агресії Кремля?».** У цій публікації автори розробили рекомендації для України та Європейського Союзу — що кожен стейкхолдер має робити для протистояння пропаганді.
- **«Ре-візія історії: російська історична пропаганда та Україна».** На основі медіаналізу у книзі описуються ключові наративи російської історичної пропаганди проти України. Ці маніпуляції спростовують українські історики.

Усі видання були опубліковані англійською й українською мовами та поширені серед вітчизняних і закордонних експертів й високопосадовців. А міжнародні партнери проєкту — провідні аналітичні центри з країн ЄС та книжкові ярмарки — самі ініціювали та організовували презентації за участі авторів у Стразбурзі, Брюсселі, Парижі та Берліні.

ПРАВА ЛЮДИНИ, НЕДИСКРИМІНАЦІЯ, СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ ТА СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

ГО «Центр політико-правових реформ» (м.Київ)

ГО «Фундація DEJURE» (м.Київ)

16-17. Проєкти «Громадський моніторинг реформ у сфері судочинства в країнах СхП, що мають Угоди про асоціацію з ЄС»

Верховенство права — один із ключових принципів, визначених в Угоді про асоціацію та документах СхП. В країнах Східного партнерства цей принцип має бути впроваджений за рахунок реформи судової гілки влади та правоохоронних органів. Наразі рівень довіри суспільства до цих інституцій доволі низький.

У 2019 році дві відомі українські організації «Центр політико-правових реформ» та «Фундація DEJURE», об'єднавши зусилля та залучивши міжнародних партнерів, **дослідили** поступ України у сфері правосуддя відповідно до цілей СхП до 2020 року. Також експерти підготували **порівняльний аналіз** результатів діяльності органів суддівського врядування в Україні, Молдові та Грузії.

Результати досліджень були представлені на **міжнародній конференції**, де експерти з України, Грузії та Молдови разом з представниками ключових структур української судової влади обговорили виклики реформи українського судочинства та шляхи їхнього подолання з врахуванням досвіду Кишинєва та Тбілісі. Частину експертних позицій було враховано вже у 2019 році — скориговано деякі положення законопроекту №1008, який пропонував зміни до діяльності органів суддівського врядування.

ГО «Європа без
бар'єрів» (м.Київ)

18. Проєкт «Громадська оцінка та адвокація змін до державної політики надання громадянства у відповідності до Угоди про асоціацію»

В українській політиці щодо отримання громадянства є доволі різні підходи. З одного боку, громадянство можна набути як політичний «подарунок», а з іншого — створюються додаткові бар'єри для легального отримання громадянства представникам з країн міграційного ризику.

Експерти «Європи без бар'єрів» проаналізували процедури набуття громадянства України та оформлення дозвільних документів для іноземців. Для цього були проведені інтерв'ю з експертами та іноземцями, які мали досвід проходження процедур отримання громадянства або посвідок на проживання в Україні.

Результати **дослідження** та рекомендації щодо усунення виявлених недоліків з урахуванням досвіду Польщі та Чехії обговорені на публічних заходах та консультаційних зустрічах з правозахисними організаціями, а також представниками Державної міграційної служби, Державної податкової служби, Міністерства внутрішніх справ, Міжнародної організації з міграції.

Частина рекомендацій щодо спрощення процедури подання документів і оформлення посвідок на проживання була запроваджена Державною міграційною службою у 2019 році.

Команда проєкту також підготувала роз'яснювальний **відеоролик** з інформацією про підстави та типові порушення при набутті громадянства, роль фірм-посередників тощо.

ГО «Європа без
бар'єрів» (м.Київ)

19. Проєкт «Сприяння реалізації ефективної візової політики України»

У 2017 році українці отримали право на безвізові поїздки до Європейського Союзу. Водночас сама Україна залишається закритою країною та має візові вимоги для понад 100 країн світу. Незважаючи на те, що у 2018 р. було запроваджено онлайн-систему для оформлення віз, ця процедура доступна лише 52 країнам, у той час як громадяни майже 70 країн продовжують оформлювати візи на місцях та зіштовхуються з жорсткою та непрозорою системою візових процедур.

Експерти ГО «Європа без бар'єрів» провели комплексну оцінку візових практик — проаналізували українське законодавство, вивчили міжнародний досвід, а також провели інтерв'ю з консульськими службовцями та іноземцями. За підсумками дослідження команда проєкту презентувала **аналітичний звіт**, а його рекомендації щодо усунення недоліків процедури видачі віз були обговорені з органами влади, відповідальними за управління міграцією. Стаття в тижневику **«Дзеркало тижня»** стала поштовхом до подальшої конструктивної публічної дискусії.

Більшість рекомендацій проєкту враховано профільними органами. Наприклад, Державна міграційна служба України запровадила зміни до процедури оформлення дозвільних документів для іноземців. Також було запроваджено сервіси електронної черги та онлайн-перевірки стану оформлення документів для іноземців; зменшено термін видачі посвідок до 15 робочих днів.

Профспілка
працівників будівництва
і промисловості
будівельних
матеріалів (м.Київ)

20. Проект «Вплив трудової міграції українських працівників на ринки праці України і ЄС на прикладі будівельників»

Угода про асоціацію надала поштовх для відкриття ринку праці європейських країн для багатьох українців. Окрім процесу інтеграції України до європейського ринку праці, яку проходили всі країни ЄС, така тенденція має і певний негативний вплив — незахищеність трудових мігрантів; також страждає український ринок праці, який відчуває нестачу професійних кадрів у робітничих професіях.

Аби знайти шляхи подолання цих викликів, Профспілка працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України у співпраці з партнерами з Молдови, Грузії та ЄС **дослідила** проблематику нелегальної міграції на прикладі будівельної галузі. Експерти розробили рекомендації щодо змін в законодавстві України та ЄС, необхідних для поліпшення ситуації у цій сфері. Результати дослідження обговорювались із залученням близько 200 представників зацікавлених сторін у Києві та регіонах — Чернігові, Миколаєві, Луцьку та Одесі. Окрім того, рекомендації були представлені на засіданні Комітету Будівельної палати України та семінарі Польської спілки працівників-мігрантів.

Результати проекту зацікавили Мінсоцполітики, яке включило Профспілку до складу Міжвідомчої робочої групи, де вона працює над вирішенням цих проблемних питань.

ГПО «Права
людини» (м.Київ)

21-22. Проекти «Забезпечення особам з інвалідністю рівних можливостей до працевлаштування в контексті імплементації Угоди про асоціацію»

В Україні проживає понад 2,6 мільйонів людей з інвалідністю. З них 74% працездатного віку, але працевлаштовані тільки 26% людей з інвалідністю (18-60 років) — в переважній більшості це низькооплачувані некваліфіковані посади. Для порівняння, в ЄС середній показник зайнятості осіб з інвалідністю складає 38%.

Експерти ГПО «Права людини» проаналізували трудове законодавство та законодавство щодо осіб з інвалідністю в Україні на предмет дотримання трудових прав людей з особливими потребами, а також його відповідність Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю та Директиві Ради ЄС № 2000/78. Результати досліджень були представлені в **аналітичній публікації** та інформаційній **брошурі**. Вони обговорювались на закритих зустрічах та конференції за участю профільних ЦОВВ, роботодавців, працівників з інвалідністю та експертів.

Проекту вдалось привернути увагу громадян України до проблеми завдяки широкій інформаційній кампанії — опубліковано 8 інтерв'ю з успішними українцями, які мають інвалідність, підготовлено цикл статей з інфографіками, навчальних та надихаючих **відеороликів**, сюжетів на ТБ.

Напрацювання ГПО «Права людини» дали перші результати наприкінці 2018 року. У Верховній Раді України був зареєстрований законопроект №9431 про внесення змін до Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні». У ньому враховані рекомендації організації щодо встановлення загальної системи рівного ставлення у сфері зайнятості та професійної діяльності.

23-24. Проєкти «Практики роботи Мінсоцполітики щодо посилення експертної роботи з імплементації «антидискримінаційних» директив ЄС»

ГО «Бюро соціальних
та політичних
розробок» (м.Київ)

Створити рівні права та можливості для жінок і чоловіків можна лише тоді, коли ми позбудемось дискримінації у доступі до праці, послуг та соціального забезпечення. За даними Держстату, між чоловіками та жінками в Україні досі існує значний розрив щодо зайнятості та оплати праці. Змінити цю ситуацію можливо завдяки впровадженню шести антидискримінаційних Директив ЄС, згаданих в Угоді про асоціацію.

Команда проєкту провела детальну соціально-правову і гендерну експертизу стану впровадження антидискримінаційного законодавства України у сферах, що охоплюють Директиви. За результатами роботи було представлено **дослідження**, що містить оцінку імплементаційних планів Уряду України з рекомендаціями щодо першочергових кроків для вдосконалення цих планів. Експерти презентували та обговорили напрацювання з ключовими українськими стейкхолдерами, міжнародними експертами з Ради Європи та країн СхП, а також представниками профспілок та бізнесу.

На запит Міністерства соціальної політики експерти зробили ширший **аналіз** законодавчих актів з таблицями відповідності Директивам ЄС. Сьогодні ці матеріали використовуються Урядом для вдосконалення національного трудового законодавства.

25. Проєкт «Аналіз практик участі організацій малого та середнього бізнесу у переговорному процесі з органами влади при формуванні політики регулювання соціально-трудової сфери»

ГО «Центр соціальної безпеки та регіональних ініціатив» (м.Харків)

Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу (МСБ) є однією з цілей Урядової Стратегії розвитку до 2020 року. Однак недосконалість законодавства заважає проведенню дієвих переговорів між МСБ та органами влади, що суперечить положенням Угоди про асоціацію та Порядку денного асоціації Україна-ЄС.

Щоб знайти шляхи вирішення цієї проблеми, у 2017 році команда проєкту проаналізувала українське й міжнародне законодавство та провела 4 круглі столи в регіонах України. Заходи об'єднали представників малого та середнього бізнесу, органів місцевої влади, членів національних і регіональних бізнес-об'єднань, підприємців та представників громадських організацій. Учасники обговорили ключові проблеми та можливі шляхи залучення МСБ до розробки регіональних програм розвитку. За результатами проєкту експерти підготували **аналітичний документ** з рекомендаціями для ключових стейкхолдерів щодо вдосконалення переговорних процесів при формуванні політики регулювання соціально-трудової сфери.

ЕКОНОМІЧНА СПІВПРАЦЯ, ПВЗВТ, ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ І ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

ГО «Сіверський інститут
регіональних
досліджень» (м.Чернігів)

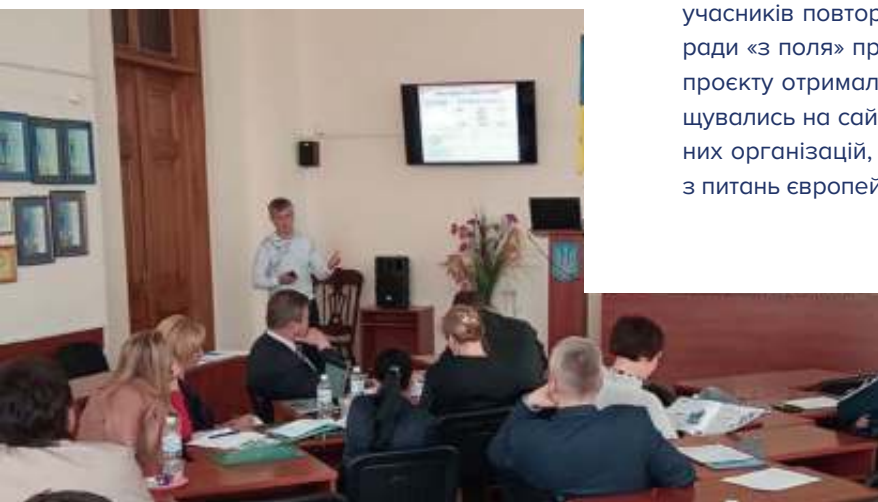
26. Проєкт «Використання європейських фінансових інструментів для розвитку агропромислового сектору (МСП) України»

Європейський Союз та його країни-члени пропонують українському малому та середньому бізнесу (МСБ) широкий спектр допомоги у вигляді грантів, вигідних кредитів та інших можливостей. Вони дозволяють МСБ вдосконалити свою діяльність в Україні та вийти на ринки ЄС. Водночас, недостатня поінформованість про існуючі можливості та брак «історій успіху» заважають використанню існуючих інструментів фінансової підтримки.

Команда «Сіверського інституту регіональних досліджень» провела аналіз та збирила у вигляді **інфографіки** з алгоритмами дій корисні посилання, які допоможуть українському МСБ скористатися можливостями від ЄС.

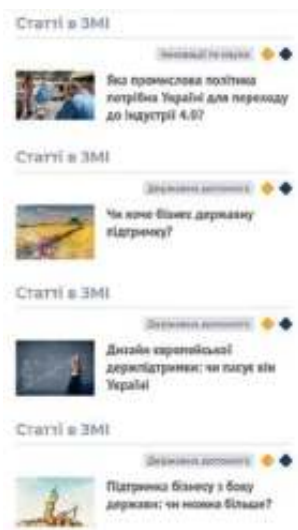
Для популяризації напрацювань експерти провели семінари-тренінги у п'яти областях — Чернігівській, Рівненській, Чернівецькій, Харківській та Миколаївській. Учасники семінарів — понад 160 представників малого та середнього бізнесу, органів місцевого самоврядування та громадських активістів, отримали від тренерів комплексну та зрозумілу інформацію щодо наявних фінансових інструментів ЄС.

«Сіверський інститут регіональних досліджень» також залучав до заходів регіональних бізнесменів, які вже успішно використовують європейські інструменти підтримки в агропромисловому секторі. Живе спілкування з «тими, кому вдалося» мотивувало інших учасників повторити успішний досвід та допомогло отримати поради «з поля» про те, як уникнути можливих помилок. Матеріали проєкту отримали схвальні відгуки від учасників заходів, розміщувались на сайтах обласних державних адміністрацій, профільних організацій, а також на сторінці Офісу Віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

ГО «Інститут економічних
досліджень та політичних
консультацій» (ІЕД, м.Київ)

27. Проєкт «Чи потрібен Україні протекціонізм? Можливості та обмеження ПВЗВТ з ЄС»

В багатьох країнах світу економіка стоїть на роздоріжжі між захистом національних товарів і виробників та лібералізацією зовнішніх торговельних відносин. Україна не стала винятком в цій ситуації. Зокрема, прийняті рішення про мораторій на експорт лісу-кругляку та законопроект «Купуй українське» свідчать про необхідність фахової оцінки та незалежного експертного аналізу щодо потенційних переваг та втрат від такої політики.

Експерти ІЕД активізували дискусію щодо оптимальних шляхів розвитку державної політики у сфері захисту національних виробників за трьома актуальними темами:

- Яким має бути дизайн державної підтримки в Україні?
- Яка промислова політика потрібна Україні для переходу до Індустрії 4.0?
- Що варто знати населенню та політикам про мораторій на експорт лісу?

За кожною темою команда проєкту підготувала **аналітичні статті** та організувала публічні дискусії, де в ролі незалежного модератора об'єднала за одним столом представників державних органів, бізнес-асоціацій, громадськості та інших ключових стейкхолдерів, які часто мають протилежні інтереси та позиції щодо згаданого кола питань. Також експерти ІЕД стали одними з ініціаторів створення у 2019 році платформи стейкхолдерів промислового розвитку — Industry4Ukraine. А напрацьовані в рамках проєкту рекомендації щодо імплементації успішної промислової політики були включені в текст маніфесту цієї платформи до новообраного Президента, майбутнього складу Верховної Ради, Кабінету Міністрів та політичних партій.

ГО «Європейський діалог» (м.Львів)

28. Проєкт «Угода про асоціацію між Україною та ЄС vs державна допомога»

Основу державної допомоги суб'єктам господарювання в Україні складають сотні форм допомоги. Значна частина з них — необґрунтовані державні гарантії за рахунок бюджетних коштів, сумнівні податкові пільги, вибіркові списання податкового боргу, дотації окремим суб'єктам господарювання. Усе це негативно впливає на конкурентне середовище.

Команда «Європейського діалогу» розробила методологію, за допомогою якої проаналізувала обласну цільову програму Львівської області на предмет прозорості надання державної допомоги та розробки відповідних нормативно-правових актів органами регіональної влади. **Результати дослідження** та аналіз рішень Антимонопольного комітету України щодо звернень по Львівській області були обговорені зі структурними підрозділами Львівської облдержадміністрації, журналістами та громадськістю.

Методологія з оцінки державної допомоги була також передана до Сумської, Чернігівської, Черкаської та Полтавської областей. Для цього експерти «Європейського діалогу» провели тренінг для учасників з цих регіонів про аналіз розподілу фінансових ресурсів державної підтримки на обласному та місцевому рівнях.

ГО «Легкий
бізнес» (м. Київ)

29. Проект «Інтеграція українського МСБ у ланцюги доданої вартості ЄС в межах Угоди про асоціацію»

За відкритими даними малий і середній бізнес (МСБ) створює близько 70% робочих місць всередині України, проте досить проблематично виходить на іноземні ринки. Рівень інтернаціоналізації українського МСБ є найгіршим серед показників країн СхП (1.64 балів із 5, OECD SME Policy Index 2016). Низька залученість до ланцюгів доданої вартості ЄС відображається на прибутковості бізнесу, ефективності використання робочої сили та рівні реалізації потенціалу підприємств.

Щоб сприяти вирішенню цієї проблеми, експерти громадської організації «Легкий бізнес» провели комплексний аналіз українського та європейського законодавства, а також серію інтерв'ю із представниками органів державної влади, бізнесу та громадянського суспільства щодо ключових бар'єрів та невикористаних можливостей для виходу на європейські ринки.

Команда проекту підготувала **аналітичний звіт** з рекомендаціями для органів влади, а також **практичний посібник** для МСБ щодо пошуку можливостей залучення до ланцюгів доданої вартості ЄС.

Ці матеріали були поширені серед 80 представників МСБ під час тренінгів у чотирьох регіонах України. Також команда проекту організувала круглий стіл у Києві, залучивши до обговорення представників Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Офісу підтримки реформ, Офісу із просування експорту, Торгово-промислової палати, членів Платформ та ширшого експертного середовища. Рекомендації проекту додатково поширювались через публікацію статей з інфографікою на «Економічній правді».

Таким чином, напрацювання проекту полегшили МСБ доступ до інформації щодо участі у вільному русі товарів, послуг та капіталу ЄС. А впровадження експертних рекомендацій в перспективі дозволить Україні посісти краще місце серед країн ЄС та СхП за рівнем інтернаціоналізації малого та середнього бізнесу.

ГО «Центр економічної стратегії» (м. Київ)

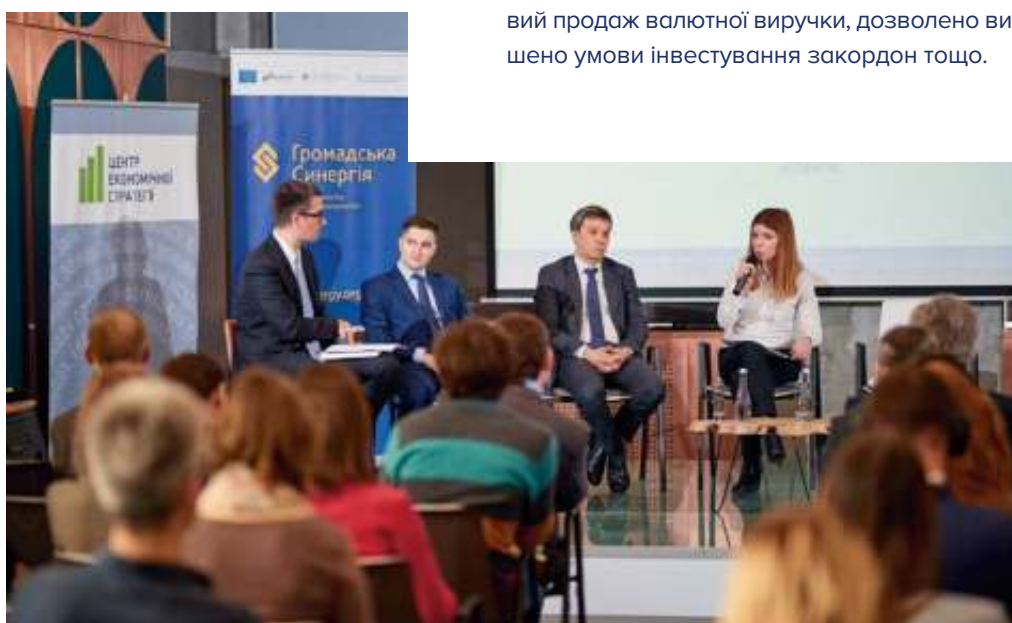
30. Проєкт «Моніторинг та підтримка виконання Угоди про асоціацію у сфері руху капіталів та фінансових послуг»

Обмежені можливості для руху капіталу та фінансових послуг — одна з проблем низького рівня інвестицій в Україну. Значним поступом стало прийняття наприкінці 2018 року закону «Про валюту та валютні операції». Він був прийнятий як частина українських зобов'язань в рамках УА. До цього Закону НБУ опублікував 8 постанов, які встановлюють правила валютного регулювання.

Команда проєкту оцінила нове нормативне регулювання після введення в дію закону «Про валюту та валютні операції». Також експерти проаналізували європейський досвід валютного регулювання та практики зовнішньоекономічних операцій у країнах Вишеградської групи в період вступу до ЄС.

Результати були представлені у **трьох аналітичних записках** та інфографіках. А рекомендації публічно **обговорені з ключовими стейкхолдерами** валютної лібералізації — представниками НБУ, Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції, Національної інвестиційної ради, банків, РwC, бізнесу та громадськості.

Як результат, після завершення проєкту, фактичні дії НБУ у 2019 році відповідали рекомендаціям експертів — скасовано обов'язковий продаж валютної виручки, дозволено вивід дивідендів, пом'якшено умови інвестування закордон тощо.

МБО «Інформаційний
центр «Зелене досє»
(м.Київ)

31-32. Проєкти «Підвищення поінформованості малих сільськогосподарських виробників щодо адаптації до європейського законодавства»

Угода про асоціацію поставила перед українським аграріями амбітні завдання перед. В галузі сільського господарства необхідно адаптувати та впровадити 44 акти права ЄС, а в частині санітарних та фітосанітарних заходів, які нерозривно пов'язані з можливістю отримати доступ до ринку ЄС українським харчовим продуктам, — 255 документів. Нововведення невдовзі торкнуться всіх українських аграріїв, в тому числі дрібних виробників. Тому важливо, аби аграрії вчасно отримували зрозумілу інформацію, як необхідно змінити власне виробництво.

Для цього експерти Інформаційного центру «Зелене досє» проаналізували та порівняли стандарти ЄС з українським законодавством, розробили рекомендації щодо необхідних змін у вітчизняному законодавстві, розписали, що мають робити українські виробники для переходу на європейські стандарти якості та зібрали успішні приклади створення кооперативів серед українських компаній. Усі напрацювання були представлені у дослідженні **«Адаптація до законодавства ЄС: у фокусі малі та середні виробники аграрної продукції»**, а також **путівнику-інфографіках** для сільгоспвиробників.

Широка навчально-просвітницька кампанія була розгорнута для донесення напрацьованих рекомендацій у регіони. Протягом 2017-2019 рр. було проведено шість тренінгів у Києві, Ужгороді, Полтаві, Дніпрі, Запоріжжі та Бердичеві для 250 виробників, держслужбовців та працівників просвітницьких організацій з 12 областей України. Також було організовано навчальний візит для 20 агровиробників на підприємства, які мають впроваджену систему управління безпечністю харчової продукції (HACCP, ISO, FSSC). Для центральних та регіональних ЗМІ проведено прес-тур на підприємство ім.Т.Г.Шевченка (ТМ «Тростинка»), в якому запроваджено замкнутий цикл виробництва.

Проект допоміг виробникам сільгосппродукції покроково розібратися у змінах, які вони мають запровадити відповідно до нових ринкових умов. Державні службовці отримали своєрідний по-

радник, який допомагатиме їм у повсякденній роботі та консультуванні фермерів. Журналісти отримали роз'яснення складних понять про стандарти ЄС в харчовій промисловості і побачили як це відбувається на практиці. Науковці та громадські організації зможуть використовувати матеріали для розробки нових навчальних курсів. Наприклад, у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого, викладачі якого брали участь у тренінгу в Полтаві, було введено курс адаптації сільгоспвиробництва до стандартів ЄС.

33. Проєкт «Адвокаційна кампанія для фермерів та особистих селянських господарств із забезпечення безпечності і якості продукції відповідно до вимог Угоди про асоціацію»

ГО «Агромегаполіс»
(м.Київ)

Після підписання УА відкрилися нові можливості для виходу української аграрної продукції на європейський ринок. Цим хотіли б скористатись більшість українських фермерів, однак спершу вони мають адаптувати своє виробництво відповідно до вимог ЄС. Та галузеві асоціації агровиробників не мають достатньої кількості спеціалістів, які розбираються у вимогах ЄС, а на місцях проводиться недостатньо навчально-просвітницьких заходів для аграріїв.

Розібратись фермерам з регіонів у нових стандартах допомогла команда громадської організації «Агромегаполіс». Експерти підготували інформаційні **матеріали** з рекомендаціями українським сільгоспвиробникам та виробникам харчової продукції — як на стадіях започаткування та модернізації свого виробництва врахувати вимоги, передбачені Угодою про асоціацію.

Наступним етапом проєкту стала адвокаційно-просвітницька кампанія на рівні районних центрів трьох областей України — Херсонської, Кіровоградської та Сумської. Експерти провели 30 семінарів про вимоги до забезпечення належної якості продукції. Участь у заходах взяли близько 500 учасників — аграріїв та представників профільних департаментів органів місцевої влади. Семінари були підготовлені у легкій для сприйняття формі та з прикладами існуючих успішних практик у регіонах. З огляду на актуальність інформації, представники профільних органів місцевої влади навіть після завершення проєкту звертались до експертів за консультаціями та допомогою у поширенні матеріалів серед фермерів та приватних селянських господарств.

34. Проєкт «Дебати в регіонах щодо розвитку сільських територій в контексті Угоди про асоціацію (стандарти для продукції, фітосанітарне благополуччя, запровадження інновацій)»

ГО «Аналітичний
центр АСУ» (м.Київ)

Представники аграрної галузі і місцевого самоврядування — це гравці ринку, які часто лишаються необізнаними про нові стандарти для продукції, які впроваджуються відповідно до УА. Саме тому важливо проводити просвітницьку роботу в регіонах та пояснювати євроінтеграційні зміни у політиці щодо сільського господарства та розвитку територій.

Експерти проєкту провели серію дебатів у Вінниці, Івано-Франківську, Сумах, Луцьку та Краматорську для понад 100 аграріїв, представників профільних департаментів облрад, студентів та науковців. Учасники обговорили проблеми розвитку своїх сільських територій, а також шляхи подолання технічних бар'єрів — впровадження санітарних і фітосанітарних норм та захист прав інтелектуальної власності. За результатами дебатів було підготовлено **документ-дороговказ** з рекомендаціями від регіональних учасників щодо реалізації узгодженої національної політики у сфері сільського господарства та розвитку сільських територій.

Напрацьовані рекомендації можуть використовувати депутати обласних рад при формуванні регіональних програм розвитку; територіальні громади — прийнятті місцевих програм розвитку; а сільгоспприємства — плануванні інвестицій. Це забезпечить реалізацію політики у сфері сільського господарства і розвитку територій в контексті виконання УА.

ГО «Сіверський інститут
регіональних
досліджень» (м.Чернігів)

35. Проєкт «Посилення участі громадськості в реалізації вимог ЄС щодо технічного регулювання»

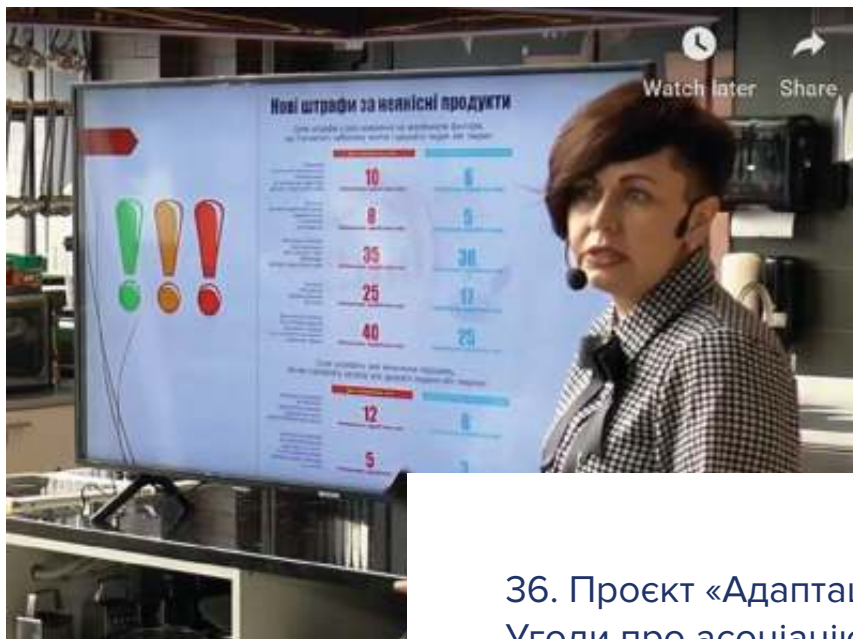
Зона вільної торгівлі з ЄС дозволяє малому та середньому бізнесу (МСБ) значно зменшити витрати на сплату ввізних та вивізних мит, а впровадження європейських технічних стандартів — подолати немитні бар'єри у торгівлі. Однак, далеко не всі представники МСБ в Україні бачать ці переваги. У першу чергу це обумовлено браком інформації та навчальних заходів щодо імплементації Повної та всеосяжної зони вільної торгівлі.

Аби заповнити ці прогалини, «Сіверський інститут регіональних досліджень» разом з експертами Платформ підготували збірник з оглядом нормативно-правових вимог ЄС до запровадження технічного регулювання для вітчизняного МСБ. У збірнику надаються практичні рекомендації аграріям, виробникам продукції та туристичним організаціям щодо приведення їхньої діяльності до європейських стандартів, а також впливу цих стандартів на конкурентоспроможність підприємств.

Команда проєкту також провела онлайн-консультації та 5 семінарів у Полтаві, Сумах, Чернігові, Луцьку та Львові для представників фермерських господарств, департаментів агропромислового розвитку та культури і туризму обласних державних адміністрацій, а також вищих навчальних закладів аграрного спрямування. Понад 300 учасників ознайомилися з підходами до технічного регулювання, досвідом діяльності міжнародних організацій, що працюють в системі стандартизації та метрології тощо.

Напрацьовані організацією матеріали використовувались і після завершення проєкту. Наприклад, Чернігівський центр перепідготовки та підвищення кваліфікації залучав експертів для організації аналогічних семінарів у Бахмацькому, Ніжинському та Прилуцькому районах Чернігівської області.

36. Проєкт «Адаптація окремих норм Угоди про асоціацію Україна — ЄС та підвищення обізнаності МСБ про їх виконання в частині ефективного впровадження системи забезпечення якості харчових продуктів у Харківській і Вінницькій областях»

Харківська обласна
ГО «Асоціація
приватних роботодавців»

Для виходу на ринок ЄС українські компанії мають перейти на європейські стандарти безпечності харчової продукції. Зокрема, виробництво повинно дотримуватись міжнародної системи аналізу ризиків і контролю (НАССР). З 2019 року практичне впровадження норм НАССР є обов'язковим та регламентується вимогами законодавства України. Але під питанням залишаються обізнаність та готовність впроваджувати систему НАССР малими українськими підприємствами харчової галузі, а також відповідними органами нагляду і контролю. Для подолання цього бар'єру команда проєкту розробила аналітичну **записку-інструкцію**, яка пояснює вимоги нового законодавства та містить пакет типових документів для запровадження системи якості і безпечності харчових продуктів.

Також експерти разом з партнерами проєкту провели три семінари для понад 200 учасників — підприємців, громадських активістів та контролюючих органів з Харківської та Вінницької областей. Учасники підвищили обізнаність щодо процедур і вимог ЄС для ефективного впровадження норм НАССР на виробництві. Семінари також допомогли налагодити діалог та закласти фундамент для майбутніх довірливих відносин між підприємцями та контролюючими органами у сфері виробництва.

Всеукраїнська
федерація
споживачів «Пульс»
(м. Київ)

37. Проєкт «Реформування системи захисту прав споживачів для забезпечення високого рівня захисту цих прав згідно Угоди про асоціацію Україна-ЄС»

В умовах глобалізації світової торгівлі зростає попит на послуги незалежних споживчих організацій. Україна не залишилася осторонь світових тенденцій. До того ж, нестабільна економічна ситуація та низька фінансова платоспроможність багатьох громадян посилюють суспільний запит на проведення реформи системи захисту прав споживачів та наближення до кращих європейських практик.

У 2017 році команда проєкту провела комплексну роботу, спрямовану на включення завдань з УА до урядового Плану заходів з реалізації Концепції державної політики у сфері захисту прав споживачів на період до 2020 року. А для того, щоб зацікавлені сторони мали більше інформації про рівень та порядок захисту прав споживачів в Україні та ЄС, експерти підготували серію із **семи** вузькотематичних аналітичних оглядів. Для цього було досліджено європейське законодавство, проведено консультацій з профільними органами виконавчої влади та самими споживачами.

Також до відповідних комітетів ВРУ та Урядового офісу з питань європейської та євроатлантичної інтеграції було направлено висновки та пропозиції до законопроєкту №5548 про внесення змін і доповнень до Закону України «Про захист прав споживачів» та законопроєкту «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів». В результаті останній було відправлено на доопрацювання, як і рекомендували експерти. Діяльність в рамках проєкту сприяла підвищенню реальної участі Платформ у прийнятті владних рішень щодо захисту прав споживачів, а в перспективі — створенню умов для підвищення рівня довіри споживачів до системи і реального використання своїх прав.

ГО «Український інститут міжнародної політики» (УІМП, м.Київ)

38. Проєкт «Стимулювання участі України у ЄСДР за пріоритетними напрямками»

Європейська стратегія для Дунайського регіону (ЄСДР) є унікальним інструментом співробітництва між країнами Євросоюзу та країнами-не членами ЄС на рівних умовах за одинадцятьма Пріоритетними напрямками у соціально-економічній, енергетичній, культурній та екологічній сферах. Україна приєдналась до ЄСДР у 2011 році, але перші важливі кроки зробила лише у 2016-2017 роках, коли Мінрегіон став координатором ЄСДР на національному рівні. Проте для практичного використання можливостей ЄСДР необхідно було скоординувати роботу міністерств та налагодити алгоритм взаємодії між усіма залученими сторонами.

За це завдання взялися експерти УІМП. У 2018 році команда проєкту консультувала МЗС та Мінрегіон у підготовці до ратифікації у ВРУ Угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми. Паралельно експерти розробили **аналітичну довідку та методологію** імплементації програми в Україні з рекомендаціями щодо розподілу завдань, координації між профільними міністерствами та взаємодії на міжнародному рівні. По кожному з 11 пріоритетних напрямків були проведені круглі столи із залученням національних та регіональних стейкхолдерів до перегляду Плану дій ЄСДР.

У 2019 Кабінет Міністрів України затвердив План заходів з виконання угоди про фінансування Дунайської транснаціональної програми. Це дало можливість громадам Закарпатської, Івано-Франківської, Чернівецької і Одеської областей отримати фінансування у розмірі 5 млн євро на впровадження спільних ініціатив разом з європейськими партнерами. Також зусиллями проєкту вдалося призначити представників Міністерств до більшості Керівних груп Пріоритетних напрямів, а експерти УІМП були включені Єврокомісією до списків цих груп як контактні особи, відповідальні за комунікацію з Україною.

ГО «Поліський
фонд міжнародних
та регіональних
досліджень» (м.Чернівці)

39. Проєкт «Синергія програм транскордонного співробітництва та стратегій регіонального розвитку в Україні — вікно можливостей для прикордонних областей»

Забезпечення сталого розвитку прикордонних областей України — одна з цілей реалізації УА та ініціативи СхП. Однак, цьому заважає слабкий зв'язок між стратегіями регіонального розвитку, діючими програмами транскордонного співробітництва та проєктами, що фінансуються за рахунок цих програм. Це призводить до дублювання зусиль при вирішенні проблем розвитку областей, знижуючи можливості для створення «ефекту синергії» від реалізації цих стратегій та програм.

У 2018 році команда проєкту разом з регіональними партнерами провела дослідження в 11 прикордонних регіонах України на предмет узгодженості регіональної політики та транскордонної співпраці. Напрацювання були обговорені з представниками місцевої влади та експертами на круглих столах у кожному регіоні. Зведений **аналітичний звіт** з рекомендаціями щодо шляхів підвищення ефективності взаємодії регіональної політики та транскордонного співробітництва був презентований на конференції за участі ключових стейкхолдерів національного та регіонального рівнів. Для привернення ширшої уваги до теми також була підготовлена **стаття** на «Європейській правді».

Пізніше, частина експертів проєкту увійшла до робочих груп з розробки Стратегій Регіонального розвитку на 2021-2027 рр, а їхні рекомендації сприятимуть ефективнішому використанню Україною допомоги з боку ЄС у сфері транскордонного та регіонального співробітництва.

ГО «Центр транскордонного співробітництва» (м.Чернівців)

40. Проєкт «Посилення впливу громадськості на розвиток територіального співробітництва України, Білорусі та Молдови»

Програми територіального співробітництва СхП відкривають можливість країнам регіону визначати і спільно вирішувати проблеми прикордонних територій. Україна бере участь у двох програмах — «Молдова-Україна» та «Білорусь-Україна». Попри проведення конкурсів у 2015 та 2016 роках, реалізація проєктів на початку 2018 року так і не почалась. Це ставило під загрозу перспективи подальшої підтримки зазначених програм з боку ЄС у наступному бюджетному циклі.

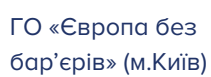
Команда проєкту проаналізувала практики надання та отримання допомоги ЄС у рамках Програм у восьми прикордонних регіонах України. На основі дослідження експерти розробили **двовимірні рекомендації** щодо подальших шляхів подолання бар'єрів у розвитку транскордонної співпраці.

Документ було представлено ключовим зацікавленим сторонам під час міжнародної експертної дискусії за участі представників Комітету регіонів ЄС, Директорату регіонального розвитку Мін-Регіону, Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародних донорських структур, а також громадських експертів з України, Білорусі, Молдови, Словаччини та Чехії, які брали безпосередню або опосередковану участь в підготовці, впровадженні та реалізації Програм.

Додатково рекомендації були презентовані та обговорені під час Щорічної асамблеї Форуму громадянського суспільства Східного партнерства в кінці 2018 року у м.Тбілісі (Грузія).

ГО «Європа без бар'єрів» (м.Київ)

Угода про асоціацію передбачає приєднання України до Спільного авіаційного простору між Україною та ЄС, що підвищить доступність авіаперевезень для українців. Для цього ми маємо гармонізувати наше авіаційне законодавство з 64 директивами та регламентами ЄС.

Для реалізації цього завдання ГО «Європа без бар'єрів» налагодила діалог з Міністерством інфраструктури та Державною авіаційною службою України. Експерти проекту долучилися до розробки проекту наказу Державіаслужби «Про доступ на ринок послуг з наземного обслуговування в аеропортах» та проекту наказу «Про затвердження Авіаційних правил України «Порядок надання і анулювання прав на експлуатацію повітряних ліній».

Із залученням міжнародних партнерів було підготовлено двомовний **аналітичний звіт**, що порівнює прогрес трьох країн СхП у гармонізації авіаційного законодавства з ЄС. А разом з партнерами — Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва та Київським міжнародним інститутом соціології — ГО «Європа без бар'єрів» провела всеукраїнське опитування громадян щодо користування авіаційним транспортом в європейському напрямку. Результати опитування були представлені в **інфографіці** та роз'яснювальній статті на «Європейській правді».

ГО «Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля» (м.Львів)

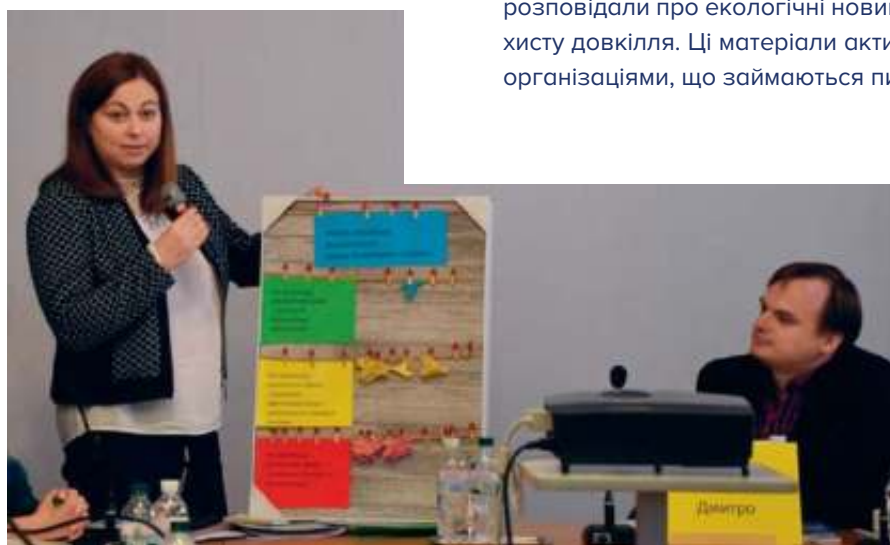
42. Проєкт «Сприяння європейським реформам у сфері довкілля і зміни клімату в Україні»

Підписавши УА, Україна зобов'язалась наблизити своє екологічне законодавство до 29 директив і регламентів ЄС. Непростий процес адаптації екологічного законодавства був би більш ефективним та актуальним, якби відповідальні посадовці та громадськість могли спиратися на європейський досвід імплементації подібних норм та знання сучасних тенденцій європейської екологічної та кліматичної політики..

Задля цього проєкт Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля» підтримував проведення реформ у сфері довкілля та зміни клімату відповідно до УА шляхом аналізу та поширення інформації про тренди у відповідних сферах в Європейському Союзі, а також налагодження діалогу між стейкхолдерами.

Експерти випустили **6 аналітичних вузькогалузевих документів** з рекомендаціями для України — про кліматичну дипломатію, імплементацію екологічних зобов'язань в умовах дерегуляції, екологічні питання в торговельній політиці тощо. Ці матеріали обговорювались на 3 круглих столах за участю понад 100 учасників — екологів і представників Міністерства екології та природних ресурсів.

Ресурсно-аналітичний центр також наповнював медійний простір євроінтеграційними новинами про екологічну та кліматичну політику і право ЄС. Організація випустила 19 дайджестів, які розповідали про екологічні новини з ЄС та кращі практики із захисту довкілля. Ці матеріали активно поширювались у фейсбуці організаціями, що займаються питаннями довкілля.

ВЕГО «МАМА-86»
(м.Київ)

43. Проєкт «Моніторинг та оцінка впровадження Україною положень Люксембурзької декларації, що стосуються екологічного врядування»

Актуальність проєкту зумовлена необхідністю виконати низку зобов'язань в рамках СхП та УА для досягнення такого рівня ефективності державного екологічного управління, який дозволить побачити реальне покращення стану довкілля. Важливим інструментом для забезпечення прогресу в покращенні екологічного врядування є План впровадження Люксембурзької декларації. Він був випущений як «живий» документ на основі пропозицій учасників Панелі з довкілля та зміни клімату СхП наприкінці липня 2017 року.

За допомогою проєкту експерти УНП та УС ПГС систематизували документи стратегічного планування, а також проаналізували ефективність реалізації проєктів міжнародної технічної допомоги та національних програмних документів, що стосуються сфери охорони навколишнього природного середовища, зокрема екологічного врядування та реформування природоохоронної сфери. Також було проведено низку зустрічей з представниками Міністерства екології та природних ресурсів щодо виконання Люксембурзької декларації.

Команда проєкту напрацювала **4 аналітичні документи** з рекомендаціями для Уряду України щодо імплементації Люксембурзької декларації та розробила матрицю моніторингу та оцінки впровадження екологічного врядування, яку можна застосовувати в країнах СхП.

Матеріали було обговорено під час засідання міжурядової Панелі СхП з довкілля та зміни клімату, за участю громадських експертів-екологів та заступника міністра з європейської інтеграції Мінприроди.

Для ширшої громадськості експерти підготували 2 інформаційні бюлетені «Екологічне партнерство», що комплексно характеризують стан справ та події у сфері екологічного врядування.

МБО «Екологія-
Право-Людина»
(м.Львів)

44-45. Проєкти «Громадське стимулювання запуску європейської процедур оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки в Україні»

Відповідно до Угоди про асоціацію, Україна взяла на себе зобов'язання запровадити процедури оцінки впливу на довкілля (ОВД) та стратегічну екологічну оцінку (СЕО). Оскільки ці процедури для багатьох були новими і складними, охочі взяти в них участь потребували роз'яснень і консультацій з фахівцями.

Для цього експерти МБО «Екологія-Право-Людина» (ЕПЛ) провели навчальні семінари для бізнесу, місцевої влади та громадськості у Львові, Одесі та Києві. Їх відвідали 305 учасників з різних регіонів України. Крім того, 37 учасників отримали сертифікати тренерів і зможуть у майбутньому проводити подібні заходи самостійно.

Для того, аби більше громадян України навчились брати участь в ОВД та СЕО, організація записала три тематичні вебінари, а також випустила **три публікації** та **дві роз'яснювальні листівки**, які доступно пояснюють що таке ОВД та СЕО, і як ними користуватися.

У рамках проєкту команда ЕПЛ надала 11 експертних супроводів громадам України щодо проходження процедури з ОВД. Експерти організації також надали зауваження до 34 звітів з ОВД, що дозволило попередити та зменшити заподіяння шкоди довкіллю. Серед коментарів — ОВД сміттєпереробного комплексу у Львові, **ОВД з розчистки річки Оріль на Дніпропетровщині**, рубки лісів на Сумщині тощо.

Громадська організація також випустила 33 дайджести новин з ОВД та СЕО, якими охопила понад 11000 читачів. Публікація дайджестів мала практичні результати. Наприклад, Рівненський заповідник написав та подав **коментарі у рамках ОВД** після консультацій з експертами ЕПЛ.

ГО «Ресурсно-аналітичний центр
«Суспільство
і довкілля» (м.Львів)

46. Проект «Від Угоди про асоціацію до успішних практик: охорона довкілля в дії»

Впровадження європейських практик у захисті довкілля не спрацює, якщо робити ставку тільки на адаптацію національного законодавства до права ЄС. Цей процес обов'язково потребує залучення громадян та зміни їхнього ставлення до захисту навколишнього середовища. Для цього мешканці країни мають розуміти, що дає імплементація екологічних директив та що самі громадяни можуть зробити для поліпшення екологічної ситуації у своїх місцях проживання. Тому експерти проекту провели у 2019 році всеукраїнський Форум успішних практик, який зібрав понад 150 активістів з різних регіонів України, що впроваджують інноваційні екологічні рішення на місцях. Вони розповіли, як на практиці втілюють УА навіть у тих сферах, де в Україні ще немає відповідного законодавства. Під час екомарафону розповідали про українські ноу-хау у захисті довкілля — технологію створення паперу із опалого дубового листа; кріоакустичний метод утилізації відпрацьованих шин; або роботизовану лабораторію для моніторингу безпечності Дніпра.

Екоактивісти змогли обмінятися досвідом, зав'язати нові партнерства, дізнатися про кращі практики та можливості, передбачені УА. Останньому також сприяло поширення на Форумі підготовлених в рамках проекту **8 брошур**, що пояснюють законодавство, яке має впровадити Україна, користь від цього для країни та що можуть зробити звичайні громадяни, аби покращити ситуацію з відходами, якістю повітря, води тощо. Тепер експерти використовують ці публікації під час тренінгів для депутатів, а екологічні організації — для роботи на місцях з громадянами, щоб пояснити важливість впровадження європейського законодавства.

Національний
екологічний центр
України (м.Київ)

47. Проєкт «Розвиток гідроенергетики України — громадський аналіз в контексті євроінтеграційних процесів»

У 2016 році КМУ затвердив Програму розвитку гідроенергетики до 2026 року. Плюси, начебто, очевидні — споживання викопного палива зменшиться. Водночас, зростає і ризик шкоди довкіллю та природно-заповідному фонду України внаслідок будівництва резонансних об'єктів та підняття рівня водосховищ.

Команда проєкту детально проаналізувала, як би мала розвиватися гідроенергетика з дотриманням європейських стандартів, та підготувала **4 аналітичні документи** з відповідними рекомендаціями.

Разом з Комітетом ВРУ з питань екологічної політики та із залученням представників громад, команда проєкту підготувала рішення про звернення до Уряду щодо відмови чи перегляду Програми розвитку гідроенергетики. Організації також вдалося отримати рішення комітету про необхідність проведення стратегічної екологічної оцінки (CEO) Програми розвитку гідроенергетики на період до 2026 року.

Крім того, експерти проєкту провели семінари для 190 учасників у **Києві**, Чернівцях і **Миколаєві**, де розповіли, як громадськості ефективно брати участь у прийнятті рішень щодо розвитку гідроенергетики. Також експерти надавали консультації громаді у м. Первомайське. Зрештою, міськрада звернулась до Президента, Голови Верховної Ради та Прем'єр-Міністра із запереченням щодо підняття рівня Олександрівського водосховища.

ГО «Інститут зеленої
економіки» (м.Київ)

48. Проєкт «Моніторинг озеленення економіки при реалізації Угоди про асоціацію Україна-ЄС»

Питання «озеленення» економіки вже включено до порядку денного багатьох країн, а для України набирає все більшої актуальності. «Зелена економіка» створює умови, коли одночасно розвивається бізнес, а використання природних ресурсів і шкідливий вплив на довкілля зменшуються.

У рамках проєкту експерти провели аналіз європейських індикаторів зеленої економіки і процесів «озеленення» економіки України, а також відповідності цих процесів положенням УА. За результатами аналізу представлено та обговорено з представниками Міністерства екології та природних ресурсів, бізнесу та експертного середовища **аналітичну доповідь** з рекомендаціями для державних органів влади і бізнесу щодо впровадження зеленої економіки в Україні. У публікації наведені індикатори «озеленення» промисловості та економіки, які можна враховувати при визначенні рівня наближення до європейських вимог в межах УА на рівні конкретних підприємств.

ГО «Ресурсно-аналітичний центр
«Суспільство
і довкілля» (м.Львів)

49. Проєкт «Екологічно свідомий громадянин — запорука успішного виконання Угоди про асоціацію»

До старту цього проєкту в Україні не було соціологічних опитувань, які б комплексно оцінювали настрої та цінності громадян щодо захисту навколишнього середовища, їхнє ставлення до сортування сміття або підтримки екологічних реформ. Відсутність таких знань не дозволяла державним органам влади та громадським організаціям належним чином працювати над розробкою законодавства, яке б слугувало потребам самих громадян та не перетворювалось на «документи у шухляді».

У 2018 році команда Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля» з соціологічною агенцією «Fama» провели перше в Україні комплексне соціопитування за методологією Євробарометру щодо ставлення громадян до питань довкілля. Це дозволило співставити погляди українців з настроями мешканців в країнах ЄС.

Результати були представлені у **публікації «Екологічний портрет громадянина України»**. Соціопитування виявило дуже сильну ціннісну складову у ставленні громадян України до довкілля. Це означає, що українці і громадяни ЄС знаходяться в єдиному ціннісному просторі щодо екологічних питань.

Для оприлюднення та публічного обговорення результатів дослідження було проведено прес-захід з Міністром екології та природних ресурсів. А для ширшої аудиторії було підготовлено **відеоролик** та роз'яснювальну **статтю** на Європейській правді.

Матеріали проєкту використовувалися і після його завершення, наприклад, під час тренінгів для депутатів в рамках Проєкту ЄС-ПРООН з парламентської реформи, а також семінарів для регіональних активістів за підтримки інших донорів.

ГО «Інститут
регіонального розвитку»
(м.Львів)

50. Проєкт «Посилення громадського впливу на прискорення реформування енергетичного сектора у відповідності до Угоди про асоціацію Україна-ЄС»

Імплементація УА в сфері енергоефективності має включати ґрунтовний аналіз місцевої політики та доступних ресурсів.

Таке дослідження зробила команда «Інституту регіонального розвитку». Експерти організації проаналізували існуючий стан у сфері енергоефективності та використання альтернативних джерел енергії в 4-х областях України: Львівській, Тернопільській, Харківській та Чернігівській.

Для реалізації власних напрацювань під час впровадження директив ЄС та реформування енергетичної політики на регіональному рівні громадська організація — виконавець проєкту — налагодила діалог з ключовими стейкхолдерами, відповідальними за цей процес. Зокрема, напрацьовані в рамках проєкту **стратегічні документи** були представлені та обговорені з місцевою громадськістю та владою на чотирьох круглих столах у регіонах. А для донесення рекомендацій до центральних органів влади було проведено підсумкову конференцію у Києві.

ГО «Еко клуб»
(м. Рівне)

51. Проєкт «Синергія дій громадськості, влади та бізнесу в форматі енергетичного кластеру задля енергетичної реформи Хмельницької області»

Відсутність стратегічного бачення розвитку енергоефективності та відновлювальних джерел енергії в регіонах негативно впливає на економіку України, екологію стан довкілля та розвиток територіальних громад. Тому коли у 2019 році в Україні розпочався процес підготовки регіональних стратегій розвитку на 2021-2027 роки, громадськості важливо було долучитися з фаховими рекомендаціями до реформ у сфері енергоефективності.

Громадська організація «Еко клуб» разом з «Хмельницьким енергетичним кластером» розробили методологію оцінки потенціалу відновлювальних джерел енергії Хмельниччини. Аби отримати об'єктивні дані та опис усіх ресурсів, якими володіє Хмельницька область, до дослідження було залучено місцеву владу, бізнес та енергопостачальні компанії. Тепер ця методологія дозволяє оцінити в будь-якій області України необхідні зміни в сфері енергоефективності. Підготовлений **аналітичний документ** був презентований та обговорений з понад 100 учасниками «Хмельницького енергетичного форуму».

За результатами проєкту експерти увійшли в робочу групу з розробки Стратегії розвитку Хмельницької обл. на 2021-2027 роки за напрямом «енергетика, енергоефективність та відновлювальні джерела енергії». Їхні рекомендації допоможуть створити умови для втілення інвестиційних проєктів з енергетичного розвитку регіону.

Для поширення методики на інші регіони, експерти проєкту провели **вебінар-презентацію** для учасників з різних міст України та партнерів з країн СхП. Також на основі розробленої методології команда проєкту консультувала громаду міста Чортків (Тернопільська обл.) щодо аналізу потенціалу відновлювальних джерел енергії міста.

НАУКА, ОСВІТА, ІННОВАЦІЇ ТА КОНТАКТИ МІЖ ЛЮДЬМИ

ГО «Агенція
європейських інновацій»
(м.Львів)

52. Проєкт «Посилення впливу громадськості на євроінтеграційні процеси у сфері науково-технічного та інноваційного розвитку України»

Використання можливостей Угоди про асоціацію для прискорення реформ у сфері науково-технічного розвитку України є важливим напрямом діяльності Платформ.

У 2017-2018 роках громадська організація «Агенція європейських інновацій» провела закриті зустрічі зі стейкхолдерами та круглий стіл, де експерти визначили, що необхідно для розвитку інновацій в економіці та як адаптувати європейський досвід до українських реалій. За результатами обговорень було презентовано пакет із **шести аналітичних документів** з рекомендаціями щодо розвитку науково-технічної сфери України.

Команда проєкту активно вела переговори з Міністерством освіти та науки України щодо зміни підходів до фінансування наукових розробок, а також використання Україною можливостей асоційованого членства у Рамковій програмі ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020». У результаті, пропозиції експертів було включено в урядову Дорожню карту входження України в Європейський дослідницький простір та враховано у затверджених урядом Положенні про конкурс проєктів «Горизонт-2020» та змінах до Порядку його проведення.

Завдяки цим змінам Україна тепер може глибше інтегруватися у європейський науковий простір і отримати до 7 млн євро від ЄС на дослідження та інфраструктуру.

У цьому ж напрямку проведено ряд інформаційних заходів та семінарів в Одесі, Харкові та Києві, завдяки яким понад 100 представників малого бізнесу, наукових інституцій та громадських активістів довідалися про можливості брати участь в конкурсах програми «Горизонт 2020».

ГО «Центр стратегічного
партнерства» (м. Ужгород)

53. Проєкт «Підтримка регіонального діалогу в реформі освіти в Одеській, Чернівецькій та Закарпатській областях»

В Угоді про асоціацію прописано, що Україна та ЄС мають розвивати співпрацю в галузі освіти, навчання та молодіжної політики для покращення взаєморозуміння й активізації міжкультурного діалогу. Водночас прийнятий у 2017 році Закон України про освіту, який збільшив обсяг навчання державною мовою, спровокував різку критику з боку представників низки національних меншин та політиків сусідніх держав-членів ЄС. Багато в чому це стало наслідком як невдалої внутрішньої комунікації, так і спроб ззовні розпалити протиріччя на мовному ґрунті. Відтак потрібно мінімізувати маніпуляції в публічній площині та сформувати конструктивний діалог між політиками, всередині громад, між урядом і національними меншинами, а також з урядами сусідніх держав.

У 2019 році експерти громадської організації «Центр стратегічного партнерства» разом з регіональними партнерами-членами Платформ опитали 460 осіб та провели 146 глибинних інтерв'ю в прикордонних районах Закарпатської, Одеської та Чернівецької областей. Серед респондентів були представники органів місцевої влади, керівництво закладів освіти, учні та батьки, студенти ВНЗ, представники громадських організацій та національних меншин, роботодавці.

Результати опитування зведено в **аналітичний звіт** з пропозиціями щодо вдосконалення законодавства у сфері освіти. Експерти також надали рекомендації про те, як врахувати особливості комунікації освітньої теми на місцях та на міжнародному рівні.

Ці матеріали були передані зацікавленим сторонам у регіонах, а також МОН та МЗС України, дипломатичним представництвам Болгарії, Румунії, Угорщини, Словаччини та Представництву ЄС в Україні.

ГО «Агенція
європейських інновацій»
(м.Львів)

54. Проект «Адвокація проєвропейських змін в національній інноваційній політиці»

Країни ЄС сьогодні активно впроваджують інноваційну політику, що робить їх економіку більш конкурентоспроможною. Разом з тим, українська національна інноваційна політика роками формувалася фрагментарно, внаслідок чого ми не можемо повною мірою використовувати можливості, які відкрила УА.

Аби активізувати розвиток інноваційної політики в Україні, команда проекту провела шість круглих столів та залучила до співпраці практично всіх українських стейкхолдерів, а також європейські структури у сфері інноваційного розвитку. Ключові рекомендації проекту з пропозиціями для цільових груп були сформовані в трьох **аналітичних записках** — щодо запровадження цифрових технологій, креативних індустрій та розвитку сфери культури.

У липні 2019 року уряд затвердив Стратегію розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, в яку включено низку пропозицій від команди проекту. Також ГО «Агенція європейських інновацій» стала партнером у створенні спільної платформи промисловців та хай-тек секторів — **Industry4Ukraine**.

За сприяння експертів Платформ започатковано нові організаційні та проєктні форми інноваційної діяльності у сфері культури, спадщини та креативних індустрій. Створено нову Робочу групу «з питань сприяння процесам цифровізації вітчизняного сектору історико-культурної спадщини» за участю експертів проекту, Міністерства культури України та Хай-тек офісу України.

ГС «Центр розвитку
інновацій» (м.Київ)

55. Проєкт «Посилення участі громадськості у створенні та імплементації цифрового порядку денного України та гармонізації цифрових ринків з ЄС та країнами СхП»

Інтеграція України до Єдиного цифрового ринку ЄС (ЄЦР) є логічним завданням, що витікає із положень УА і пріоритетів СхП. Для цього необхідно визначити чіткі пріоритети та конкретні вимірювані цілі для «цифрового» розвитку країни. Такі показники мають бути узгоджені з європейськими.

У 2018 році Громадська спілка «Центр розвитку інновацій» разом з партнерами провели аналіз ситуації у сфері цифрової економіки та інформаційного суспільства України за шістьма основними напрямками: цифрова інфраструктура, довіра та безпека в цифровій економіці, електронна комерція, розвиток цифрових компетенцій, дослідження в сфері інформаційно-комунікаційних технологій, інновації та стартап-екосистеми, електронне здоров'я (eHealth). Напрацювання були обговорені під час тематичних круглих столів-брейнстормів з представниками Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції, МЕРТ, МОН, НАН України, Хай-тек Офісу України, Агентства електронного урядування України, НКРЗІ тощо.

За результатами дискусій з ключовими стейкхолдерами було проведено **форум Цифрового розвитку**, де презентовано комплексний **звіт** з аналізом ключових проблем та пріоритетів інтеграції України до Єдиного цифрового ринку ЄС. Також експерти проєкту застосували свої напрацювання, долучившись до робочих груп новоствореної Координаційної ради цифрового розвитку економіки та суспільства при Кабінеті міністрів.

МГО «Європейська
медіа платформа»
(м.Київ)

56. Проект «Інтеграція України в Єдиний цифровий ринок ЄС: перетворення перешкод на вікна можливостей»

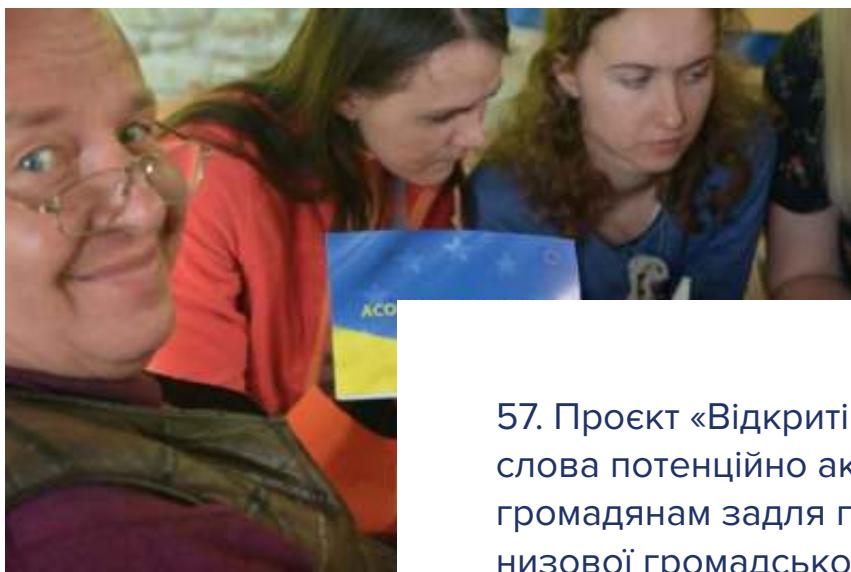
Україна крок за кроком наближує своє законодавство до стандартів ЄС, що передбачені УА. Водночас Європейський Союз продовжує вдосконалювати власне законодавство, зокрема проводить реформи у секторі електронних комунікацій. Так, у грудні 2018 року були опубліковані новий Європейський кодекс електронних комунікацій та переглянутий Регламент Органу європейських регуляторів електронних комунікацій (BEREC).

Експерти Платформ на чолі з МГО «Європейська медіа платформа» проаналізували можливості, які відкриває оновлений Кодекс електронних комунікацій для інтеграції України до Єдиного цифрового ринку ЄС.

Команда проєкту також зібрала за круглим столом ключових українських стейкхолдерів, щоб спільно проговорити першочергові завдання у цьому напрямку та уникнути подальших різночотань при підготовці законодавчих актів.

Підготовлений експертами переклад Кодексу з консолідованою таблицею термінів використовувався урядовцями та депутатами при підготовці двох законопроектів «Про електронні комунікації». Також рекомендації за результатами проєкту презентувалися під час Європейського діалогу з управління Інтернетом та зустрічі на найвищому рівні з питань управління Інтернетом у 2019 році.

ГО «Молодіжна
організація «Стан»
(м.Івано-Франківськ)

57. Проєкт «Відкриті діалоги: надання слова потенційно активним громадянам задля посилення участі низової громадськості в реалізації євроінтеграційних реформ в Україні»

Кожного року у травні Україна спільно з європейською спільнотою святкує День Європи. Це підтвердження нашої єдності з країнами-членами не тільки за географічною ознакою, а й за спільними цінностями, прагненнями свободи, демократії та поваги до прав людини. В містах проводяться вуличні акції, концерти, вікторини, кінопокази та виставки.

Проєкт «Відкриті діалоги» спрямований на проведення у 2017 р. вуличних акцій до Дня Європи. У такий спосіб активісти просували євроінтеграційні ідеї та цінності на місцевому рівні. Першим етапом проєкту було проведення «Координаційного воркшопу», де 18 відібраних на конкурсних засадах учасників та учасниць із 14 регіонів України провели аналіз існуючих ініціатив з євроінтеграції, систематизували досвід організацій-членів Платформ у проведенні регіональних акцій — на основі чого спільно розробили інформаційні матеріали та спланували інформаційно-просвітницькі акції до Дня Європи 2017 в регіонах України.

Учасники новоствореної неформальної мережі провели у своїх регіонах всеукраїнську акцію «Відкриті діалоги» до Дня Європи — 20 заходів у 18 регіонах України із залученням понад 550 осіб. В рамках акції проведено open-space дискусії на теми прав людини, екології, освіти, культурного різноманіття та безвізових можливостей.

Додатково у вересні 2017 року у схожому форматі ця мережа організувала Всеукраїнську акцію «День миру in UA 2017». В регіонах проводились дискусії та лекції «Культура миру як наріжний камінь розвитку суспільства», кінопокази та конкурси дитячих малюнків на відповідну тематику.

Кома- нда

про- єк- ту

ДМИТРО ШУЛЬГА, керівник Проєкту, директор Європейської програми Міжнародного фонду «Відродження»

ЗОРЯНА МІЩУК, керівник команди Проєкту

ОЛЬГА КВАШУК, менеджерка Європейської програми Міжнародного фонду «Відродження»

МАРІЯ КУПРІС, секретар Української сторони Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС

ОЛЬГА МАШТАЛЕР, секретар Української національної платформи Форуму громадянського суспільства Східного партнерства

ЯРОСЛАВ ЛИТВИНЕНКО, комунікаційний менеджер Проєкту

ОЛЕНА РОМАНОВА, координаторка Європейської програми Міжнародного фонду «Відродження»

РОНА ШОДЖАЗАДА, асистент Європейської програми Міжнародного фонду «Відродження»

На попередніх етапах Проєкту до команди також входили:

Роман Кобець, Михайло Кольцов, Анна Пустовар, Артем Ремізов, Михайло Руденко, Юлія Солодчук, Юлія Солоха, Людмила Черняга.

НАШІ КОНТАКТИ

Громадська
Синергія

Проект «Громадська синергія»

- www.civic-synergy.org.ua
- www.facebook.com/CivicSynergy
- www.twitter.com/Civic_Synergy
- www.youtube.com/channel/UCZiPkU8TptYr8co4y8xfUiA

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

Міжнародний фонд «Відродження»

- www.irf.ua
- www.facebook.com/irf.ukraine
- ep@irf.ua
- +38 044 461-9500
- Київ, вул. Січових Стрільців, 46

Громадська
Синергія

Громадськість
за євроінтеграційні
реформи